

Dönem : 22

Yasama Yılı : 2

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 301)

Bankalar Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/693)

Not : Tasarı, Başkanlıkça Plan ve Bütçe ve Adalet Komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

22.10.2003

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-749/4700

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 20.10.2003 tarihinde kararlaştırılan "Bankalar Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

GENEL GEREKÇE

1980'li yılların başlarında, dünyada mal, hizmet ve sermayenin serbest dolaşımını ifade eden küreselleşme-modern ekonomi teorisi ve politik ekonomi uygulamaları sonucu, devletin serbest piyasa ekonomisine müdahalelerini asgariye indirmek ve devletin ekonomik hayattaki aktif rolünü serbest piyasa oyuncuları üzerinde sadece etkin ve şeffaf denetim, gözetim ve müdahale ile sınırlamak için, devlet tüzel kişiliği adına, bu görevin yeni kurulacak "Bağımsız kurum ve kurullar" tarafından yerine getirilmesi düşünülmüş ve bu kurum ve kurullar yasalarda düzenlenerek faaliyete geçirilmiştir.

Dünyada, küreselleşmeyi gerçekleştirmeyi amaçlayan uluslararası kuruluşların başında gelen OECD, GATT-WTO, WB ve IMF gibi kuruluşların analiz, direktif ve yürürlüğe girmesini öncülük ettikleri 15 Nisan 1994 tarihinde 111 ülkenin Bakanları tarafından Uruguay toplantılarında parafede edilen, nihai metni Marrakesche'de imzalanan WTO'nun kuruluşunu ve GATT Sözleşmesinin yenilenmesine dair 1 Ocak 1995 tarihinde yürürlüğe giren GATT 1994 ile yine aynı tarihli Uluslararası Genel Hizmet Anlaşmasına dair GATS 1994 gibi Uluslararası anlaşmalarda sözü geçen bağımsız kurum ve kurulların, devlet tüzel kişiliği şemsiyesi altında devlet adına etkin gözetim, denetim ve düzenleme görevlerini yapacakları için, idari ve mali özerkliğe sahip olmalarının gerekmediği, sadece her türlü etkiden uzak karar alabilmeleri bakımından, "kurul üyelerinin" görev süreleri boyunca hâkimlik teminat ve bağımsızlığından yararlanmaları açısından "Hâkim", unvanı ile görev yapmalarının gerekli olduğu öngörülmüştür.

Özellikle GATS 1994 "Uluslararası Genel Hizmet Sözleşmeleri" hakkındaki çerçeve anlaşmanın 1 Ocak 1995 tarihinde yürürlüğe girmesinden sonra, AB Bankacılık Komisyonu ile AB üyesi Avrupa ülkeleri, malî piyasalarda hizmet veren baş aktör niteliğinde olan bankacılık sektörünün faaliyetlerini bir yandan bankalara para yatan tasarruf mevduatı sahiplerini korumak, diğer yandan birer itibar kurumu olan bankaların istikrarlı ve güvenli şekilde malî piyasalardaki varlıklarını devam ettirmelerini teminat altına almak için, yeni düzenlemelere tâbi tutmaya başlamışlardır.

Bu cümleden olarak, AB Bankalar Komisyonu 28 Haziran 1973 tarihinden 1 Kasım 2002 tarihine kadar EURO kuralları hariç bankacılık faaliyetleri ile ilgili olarak 27 adet yönergenin yürürlüğe konulmasını sağlamış, bu çalışmalara paralel olarak ve yönerge hükümleriyle uyum sağlamak için (15) üye ülkenin bankacılık mevzuatında, bankaların özsermayesinin oluşumu, bankaların konsolide gözetim ve denetimi, tasarruf mevduatlarının korunması, büyük krediler ile banka iştrafklarının ve organ kredilerinin tâbi olacağı esaslara ve sınırlamalara dair yeni düzenlemeler yapılmıştır. AB üyesi olmayan İsviçre'deki, AB ülkelerinin bankacılık sektöründeki bu düzenlemelere paralel olarak ve bunlarla uyum sağlamak için 8 Kasım 1934 tarihli Bankalar ve Tasarruf Mevduatı Sandıkları Kanununda, 18 Mart 1994 tarihli, 1 Şubat 1995 tarihinde yürürlüğe giren Kanunla çok kapsamlı değişiklikler yapılmıştır. AB ülkeleri ile İsviçre'de bankalar mevzuatında yapılan bu köklü değişiklikler yanında, haksız mal edinme, malî piyasa araçları tarafından yapılan yolsuzluklarla mücadele için rüşvet ve yolsuzluk hukukunda, kara para aklama mevzuatlarında ve ceza kanunları ile icra ve iflâs kanunlarında çok ayrıntılı düzenlemeler yapılmış, tespit olunan yolsuzluklarla edinilen her türlü mal, para, hak ve alacakların tümünün önce mahkemelerce konulan hukukî tedbirler yoluyla elkonulmasına ve daha sonra yapılacak yargılama sonucunda, bunların devlet hazinesine intikalinin hüküm altına alınmasına imkân veren yasal düzenlemeler yapılmış ve yürürlüğe konulmuştur.

Avrupa ülkelerindeki yolsuzluklarla mücadele kapsamında yürürlüğe konulan bu düzenlemelere paralel olarak ve bunlara uyum sağlamak için ülkemizde yolsuzluklarla mücadele ve mal bildirimine ilişkin 3628 sayılı Kanun, kara paranın önlenmesine ilişkin 4208 sayılı Kanun yürürlüğe konulmuş ve Ceza Kanununun rüşvet, irtikap ve zimmet suçları ile ilgili yeni düzenlemeler yapılmış, ayrıca çıkar amaçlı suç örgütleri aracılığı ile suç işleyen faillerin cezalandırılması için 30.7.1999 tarihli ve 4422 sayılı Kanun yürürlüğe konulmuştur. Bu yasal düzenlemelerin dayanağını, hukuk devletinin yetkili organlarının; devlet malına el uzatanları, devletten haksız kazanç sağlayanları cezalandıracak yani ekonomik ve malî terör ve yolsuzluğu önleyecek yasaları yapmak ve uygulamak yükümlülükleri oluşturmaktadır. Kısaca hukuk devletinin, toplumun her alanındaki rüşvet ve yolsuzluklarla da mücadele etmek zorunda olduğu, aksine durumun hukuk devletine olan güvenin kaybına yol açacağı düşüncesi esas ve temel teşkil etmiştir.

AB adayı olan ülkemizde de, bankalarla ilgili olarak AB yönergelerine, IMF direktiflerine uyum sağlamak için, ilk defa 25.4.1985 tarih ve 3182 sayılı Bankalar Kanununda, 18.6.1999 tarih ve 4389 sayılı Kanunla çok önemli değişiklikler yapılmış, daha sonra bu Kanunda ülkemizde Kasım 2001 ve Şubat 2002 banka krizleri nedeniyle ortaya çıkan ve kamuoyunda banka hortumlamaları ile bankaların içinin boşaltılması olarak adlandırılan banka kaynaklarının usulsüz kullanılması eylemlerinden doğan kamu zararlarının tazmini ve tahsili için, bu Kanunda; 17.12.1999 tarihli ve 4491, 12.5.2001 tarihli ve 4672, 30.1.2002 tarihli ve 4743 sayılı ve en son 31.7.2003 tarihli ve 4969 sayılı kanunlarla önemli değişiklikler yapılmıştır.

Diğer yandan ülkemizde tasarruf mevduatlarına tanınmış olan sınırsız mevduat garantisi nedeniyle, belli başlı özel sektör gruplarından bazıları tarafından sırf kendi grup şirketlerine para aktarmak ve sınırsız ve teminatsız kredi vermek için, özel bankalar kurulmuş, bu bankaların hâkim ortakları ile yöneticileri, yaptıkları gerçeğe uymayan reklamlarla mevduat sahiplerinin ilgi odağı haline gelmiş ve kapı arkalarında yapılan yüksek faizlendirme anlaşmaları ile halkın paralarının, mevduat olarak toplanması sağlanmış, bu paraların tümü banka kaynakları olarak kendilerine, eş ve çocuklarına ve yakın akrabalarına, kendi off-shore bankalarına, çoğunluğu sadece kâğıt üzerinde varlığı bulunan tabela şirketi veya posta kutusu adresli grup şirketlerine, kredi, her türlü taşınır ve taşınmaz mal edinmeleri için aktarılmış, böylece bankaların kaynaklarının bankanın emin şekilde çalışmasını tehlikeye düşürecek biçimde kullanıldığı tespit olunmuş, bu tespit üzerine, bu bankalar hakkında Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından, bu bankaların Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devri veya bankacılık faaliyetini yapma ve mevduat kabul etme izinlerinin kaldırılması ve iflâs yoluyla tasfiyelerine karar verilmiştir.

Ülkemizde bankacılık faaliyetlerini yürüten bankaların kabul ettikleri mevduat tutarları üzerinden alınan primlerin toplanmasından oluşan, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun kaynaklarının, Fona devredilen veya iflâs yoluyla tasfiyesine karar verilen bankalardan alacaklı olan mevduat sahiplerinin, bu alacaklarını karşılamaktan çok uzak olduğunun belirlenmesi üzerine, Fon kendisine yönetim ve denetimi devredilen bankaların, bu alacak ve borçlarını kanuni halef olarak üstlenmiş, ancak Fon kaynaklarının mevduat sahiplerinin alacak taleplerini karşılamakta çok yetersiz olduğu anlaşılınca, Fon, nakit para temin etmesi için Devlet Hazinesinden borçlanma senetleri verilerek, Merkez Bankası kaynaklarından borçlanması sağlanmış, bu senetler teminat gösterilmek suretiyle Fonun Hazineden ve piyasadan borç para alması yolu açılarak özellikle Fon Devlet Hazinesine çok yüksek tutarlarda borçlanmıştır. Bu miktar yaklaşık yirmibeşmilyar Amerikan Dolarına ulaşmıştır.

Fonun batık banka alacaklarını tahsilde hukukî açıdan yetersiz kalması karşısında; özellikle Fonun batık bankanın hâkim ortakları, yönetici ve diğer yakınları ve bunların geçersiz muvazaalı işlemleri ile üçüncü kişilerin mülkiyetine ve kullanımına geçirilen tüm mal ile hak ve alacaklarının daha emin, hızlı ve istikrarlı takibini sağlamak amacıyla, Fonun bu alacaklarının tamamının Devlet Hazinesine kanunla intikalinin sağlanması gerektiği, bu yönde yasal düzenleme yapılmasının kaçınılmaz bir zaruret haline geldiği anlaşılmıştır.

Bütün bu sebeplerle, kanunen Hazineye intikal eden, Fona devredilen batık banka alacaklarının dava, takibi ve tahsili için, sorumlu banka sahip ve ortakları, yöneticileri ve yakınları, bunlarla muvazaalı ve işbirliği içinde faaliyette bulunduğu açıkça belli olan üçüncü şahıslar hakkında, kendilerine haksız ve hukukî dayanaktan yoksun olarak aktarılan banka alacaklarıyla ilgili olarak Fon tarafından açılmış ve açılacak davalar ile yapılacak cezaî ve hukukî takiplerde Maliye Bakanlığı Baş Hukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğünü temsilen hazine avukatlarının görevlendirilmesi, bu Tasarı hükümleriyle gerçekleştirilmek istenmiş ve Tasarıda bu yönde hüküm ve gerekli düzenlemeler getirilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - Maddeyle, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 286 ncı maddesine fıkra eklenerek, mahkemeye sunulan bilirkişi raporunun maddî olgu ve fiilî gerçeklerle bağdaşmadığı yönünde kuvvetli emare ve şüphelerin bulunduğu kanaatine ulaşıldığı takdirde, bu bilirkişiler hakkında diğer kanunlardaki hukukî ve cezaî sorumluluklar saklı kalmak şartıyla, 19.4.1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu hükümleri uyarınca işlem yapılmak üzere dava dosyasının tasdikli bir örneğinin yetkili Cumhuriyet savcılığına gönderilmesi öngörülmek suretiyle, kamuoyunda da yüksek sesle dile getirilen ve rahatsızlık duyulan bilirkişi yolsuzluğu ve kirlenmesinin önüne geçilmesi amaçlanmış, çözümü teknik ve ayrıntılı bilimsel inceleme ve bilgiyi gerektiren konuların çözümünde yargılamaya yardımcı olan bilirkişi faaliyetlerinin maddî olgu ve fiilî gerçeklere uygun olarak tarafsız ve objektif olarak yürütülmesi teminat altına alınmıştır.

Madde 2. - Maddeyle, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 76 ncı maddesine fıkra eklenerek, mahkemeye sunulan bilirkişi raporunun maddî olgu ve fiilî gerçeklerle bağdaşmadığı yönünde kuvvetli emare ve şüphelerin bulunduğu kanaatine ulaşıldığı takdirde, bu bilirkişiler hakkında diğer kanunlardaki hukukî ve cezaî sorumluluklar saklı kalmak şartıyla, 19.4.1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu hükümleri uyarınca işlem yapılmak üzere dava dosyasının tasdikli bir örneğinin yetkili Cumhuriyet savcılığına gönderilmesi öngörülmek suretiyle, kamuoyunda da yüksek sesle dile getirilen ve rahatsızlık duyulan bilirkişi yolsuzluğu ve kirlenmesinin önüne geçilmesi amaçlanmış, çözümü teknik ve ayrıntılı bilimsel inceleme ve bilgiyi gerektiren konuların çözümünde yargılamaya yardımcı olan bilirkişi faaliyetlerinin maddî olgu ve fiilî gerçeklere uygun olarak tarafsız ve objektif olarak yürütülmesi teminat altına alınmıştır.

Madde 3. - Maddeyle, 4353 sayılı Maliye Vekâleti Baş Hukuk Müşavirliğinin ve Muhakemat Umum Müdürlüğünün Vazifelerine, Devlet Dâvalarının Takibi Usullerine ve Merkez ve Vilâyetler Kadrolarında Bazı Değişiklikler Yapılmasına Dair Kanunun Baş Hukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğünün vazifelerinin sayıldığı 2 nci maddesine (G) bendi eklenmiş, bu bent ile 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Kanununun 17 nci maddesinin birinci fıkrasındaki suçlarla ilgili ceza davalarını ve bu Kanunun Bankalar Kanununda değişiklik getiren hükümlerine göre Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu alacağı sayılan alacakların kanunen Hazineye intikal ettirilmesi nedeniyle, bu alacaklarla ilgili dava, takip, müdafaa ve tahsil etmek görevleri Baş Hukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğüne verilmiştir.

Madde 4. - Maddeyle, gerek bu Kanunla verilen banka alacaklarının takibi ve savunulması ve gerekse Devletin taraf olduğu bazı davaların hukukî, teknik kapsam açısından belli bir birikim ve uygulama tecrübesini gerektirdiğinden bu tür davalara ilişkin olarak ilgili bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla, 4.1.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin (b) bendi hükmüne göre şartname düzenlenmeksizin ve teminat aranmaksızın pazarlık usulüyle serbest avukatlardan hizmet satın alınabilmesi imkânı getirilmek amacıyla bu durumu öngören ve bu Kanunla değişen 4353 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasına atıfta bulunulmuştur.

Madde 5. - Maddeyle, 4353 sayılı Kanuna 26/a maddesi eklenerek 4389 sayılı Kanunun 15 inci maddesinden sonra gelmek üzere Kanuna eklenen 15/a maddesi gereğince kanunen Hazineye intikal ettirilen Fon alacaklarına ilişkin olarak Bankalar Kanunu hükümlerine göre Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna tanınan dava, takip ve tahsile ilişkin yetkileri kullanmaya ve tedbirleri talep etmeye Maliye Bakanlığı Baş Hukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğünün de yetkili olduğu öngörülmüştür.

Madde 6. - Maddenin birinci ve ikinci fıkrasındaki düzenlemeyle, Maliye Bakanlığı Baş Hukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğünün çok önemli ve istisnai sebeplerle ihtiyaç duyulan haller ile Devletin taraf olduğu milletlerarası yargı organları ve milletlerarası tahkim yargılamasındaki davalarda Devleti ve genel bütçeye dahil daireleri temsil ve savunmak üzere Türk ve yabancı uyruklu avukatlar veya avukatlık ortaklıklarının sözleşmeli avukat olarak görevlendirilmesi, bu görevlendirmede 4734 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin (b) bendi hükmüne göre şartname düzenlenmeksizin ve teminat alınmaksızın pazarlık usulüyle sözleşmeli serbest avukat olarak görevlendirilmesi imkânı getirilmiştir.

Maddenin son fıkrasında ise, Bankalar Kanunu hükümleri uyarınca Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından takip edilen davalardan Hazineye intikal eden alacaklarla ilgili olanlarında Fonun kadrolu ve sözleşmeli avukatlarının da görevlendirilebileceği esası kabul edilerek onların bu konudaki bilgi ve tecrübelerinden yararlanılması imkânı sağlanmıştır.

Madde 7. - Bankalar Kanununun 14 üncü ve 15 inci maddelerinin hükümleri ve diğer hükümleri ile temettü hariç ortaklık hakları ile yönetimleri ve denetimleri veya hisseleri kısmen veya tamamen Fona intikal eden bankalar, tasfiyeleri Fon eliyle yürütülen müflis bankalar ve iflâs idareleri, genel olarak her türlü vergi, resim, harç ve diğer malî mükellefiyetlerden muaf ve istisna edilmişse de, bu kurum ve kuruluşlara ait motorlu taşıtlar yönünden de 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu kapsamına giren vergilerden istisna tutulmaları amaçlanmıştır.

Madde 8. - Bankalar Kanununun 14 üncü ve 15 inci maddelerinin hükümleri ve diğer hükümleri ile temettü hariç ortaklık hakları ile yönetimleri ve denetimleri veya hisseleri kısmen veya tamamen Fona intikal eden bankalar, tasfiyeleri Fon eliyle yürütülen müflis bankalar ve iflâs idareleri, genel olarak her türlü vergi, resim, harç ve diğer malî mükellefiyetlerden muaf ve istisna edilmişse de, bu kurum ve kuruluşlara ait binalar yönünden de 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu kapsamına giren vergilerden istisna ve muaf tutulmaları amaçlanmıştır.

Madde 9. - Bankalar Kanununun 14 üncü ve 15 inci maddelerinin hükümleri ve diğer hükümleri ile temettü hariç ortaklık hakları ile yönetimleri ve denetimleri veya hisseleri kısmen veya tamamen Fona intikal eden bankalar, tasfiyeleri Fon eliyle yürütülen müflis bankalar ve iflâs idareleri, genel olarak her türlü vergi, resim, harç ve diğer malî mükellefiyetlerden muaf ve istisna edilmişse de, bu kurum ve kuruluşlara ait araziler ve arsalar yönünden de 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu kapsamına giren vergilerden istisna ve muaf tutulmaları amaçlanmıştır.

Madde 10. - Maddeyle, Danıştay Onuncu Dairesinin görevleri ihtisaslaşma gözetilerek yeniden belirlenmiştir. Bağımsız idari otoritelerle ilgili, Bankalar Kanunu dahil diğer özel kanunların uygulanmasından doğan uyumsuzluklar nedeniyle açılan davaların niteliği, niceliği ve ülke ekonomisi bakımından önemi göz önüne alındığında kısa sürede sonuçlandırılması gereği, münhasıran bu davaları çözümlemekle görevli bir ihtisas dairesinin belirlenmesi ihtiyacını ortaya çıkarmış ve bu tür uyumsuzlukların Onuncu Dairede karara bağlanması yoluna gidilmiştir.

Madde 11. - Maddeyle, Bankalar Kanunu hükümlerine göre temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimleri veya hisseleri kısmen veya tamamen Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna intikal eden bankalara, tasfiyeleri Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu eliyle yürütülen müflis bankalara ve iflâs idarelerine ait mal ve hakların (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) teslimi ve kiralanmasından Fonun malî yapısını zayıflatmamak gayesiyle katma değer vergisi alınmaması esası getirilmiştir.

Madde 12. - Maddeyle, 3628 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasında sayılan ve doğrudan doğruya soruşturmayı gerektiren suçlara, Bankalar Kanununda yazılı suçlar da dahil edilmiş ve bu suçların sanıkları hakkında 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümlerinin uygulanmayacağı konusu açıkça belirtilmiştir.

Madde 13. - Maddeyle, 3628 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen ikinci fıkra hükmü ile, haksız mal edinmeyle ilgili olarak yapılan ihbar veya verilen takipsizlik kararı ve düzenlenen iddianamenin Cumhuriyet başsavcılığınca Maliye Bakanlığı Baş Hukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü ile varsa ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına bildirilmesi gerektiği, bu işlemlerde hazine avukatının yazılı başvurusu hâlinde Maliye Bakanlığının başvuru tarihi ile birlikte müdahil sıfatını kazanacağı hükmüne bağlanmıştır.

Madde 14. - Maddeyle, 3628 sayılı Kanunun 20 nci maddesi değiştirilmekte. özel kanunlarında aksine hüküm bulursa bile ilgili gerçek veya tüzel kişiler veya kamu kurum ve kuruluşlarına, anılan 3628 sayılı Kanuna göre takip, soruşturma ve kovuşturmaya yetkili kişi, Maliye Bakanlığı Baş Hukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü veya temsilcisi ve diğer mercilerce istenen bilgileri gecikmeksizin eksiksiz vermek zorunluluğu getirilmekte, aksine davranan kişiler hakkında bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası öngörülmekte ve cezanın etkinliğini ve caydırıcılığını sağlamak açısından bu cezanın, para cezasına veya tedbirlerden birine çevrilemeyeceği ve ertelenemeyeceği hükmüne bağlanmaktadır.

Madde 15. - Maddeyle, son zamanlarda kamuoyu tarafından da takip edilen ve kınanan ve hatta infiale yol açan bankanın içinin boşaltılması (hortulanması) olarak nitelendirilen fiillerin karapara suçu kapsamına alınması öngörülmüştür. Bu çerçevede, karapara suçlarının sayıldığı 4208 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (a) bendine (5) numaralı alt bentten sonra gelmek üzere (6) numaralı alt bent eklenerek Bankalar Kanununun 22 nci maddesinin (3) ve (4) numaralı fıkralarında belirtilen suçlar 4208 sayılı Kanun kapsamına alınmıştır.

Ayrıca bu suçlar kapsamına Sermaye Piyasası Kanununun 47 nci maddesinin (A) bendinin (1) ilâ (7) numaralı alt bentlerindeki sermaye piyasası araçlarını etkileyebilecek, henüz kamuya açıklanmamış bilgileri kendisine veya üçüncü kişilere menfaat sağlamak amacıyla kullanarak sermaye piyasasında işlem yapanlar arasındaki fırsat eşitliğini bozacak şekilde mameleki yarar sağlamak veya bir zararı bertaraf etmek amacıyla işlenen fiiller ile yapay olarak sermaye piyasası araçlarının arz ve talebini etkilemek aktif bir piyasanın varlığı izlenimini uyandırmak, fiyatları aynı seviyede tutmak, artırmak veya azaltmak amacıyla alım satım yapanların fiilleri ve sermaye piyasasının araçlarının değerini etkileyebilecek yalan, yanlış, yanıltıcı mesnetsiz bilgi verme, haber yayma, yorum yapma veya açıklamakla yükümlü olduğu bilgileri açıklamama fiilleri gibi aynı maddenin alt bentlerinde sayılan diğer fiilleri işlemek suretiyle elde ettiği menfaatlerin kara para hükmü sayılması hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu maddeye eklenen (8) numaralı alt bent ile, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen veya Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından tasfiyeye tâbi tutulan iflâs ve konkordato iflâs bürosu, iflâs idaresi veya bir alacaklının veya alacaklılar toplanmasındaki mümessilinin reyini yahut konkordatoya muvafakatini kazanmak için hususî bir yarar temin veya vaat etme sonucu iflâs ve konkordato görevlileri ile alacaklılarının yukarıda belirtilen fiilleri sonucu elde ettikleri menfaatler kara para kapsamına alınmıştır.

Madde 16. - Maddeyle, karapara suçlarına ilişkin kovuşturmalar suçun niteliği, organize oluşu ve uluslararası boyutu nedeniyle uzun zaman alabildiğinden, maddedeki zaman aşımı "on" yıldan "onbeş" yıla çıkarmıştır.

Madde 17. - Maddeyle, Bankalar Kanununun 9 uncu maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendine eklenen paragrafla, banka yönetici ve görevlileri ile ilgili mal bildiriminde haksız mal edinme düzenlenmiş ve ispata ilişkin hükme yer verilmiştir.

Madde 18. - Maddeyle, 4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin (5) numaralı fıkrasının (c) bendinin birinci cümlesinden sonra gelmek üzere "borçlu tarafından ödenmesi gereken tahsil harcı dahil her türlü vergi, resim, harç ve masraflar Fon alacağından mahsup edilemez." cümlesi eklenmek suretiyle, her ne kadar 14 üncü maddede Fon her türlü vergi, resim ve harçtan muaf tutulmuş ise de, uygulamada genel olarak Fon alacaklarının tahsili sırasında icra müdürlükleri tarafından, borçluların ödemesi gereken tahsil harçları Fon alacağından mahsup edilmekte ve bu icra işlemi her seferinde icra tetkik merciiine şikâyet yoluyla iadesi sağlanması mümkün olmakta, bu durum mahkemelerin gereksiz işgal edilmesi ve gereksiz zaman kaybına ve masrafa yol açmaktadır. Uygulamadaki tereddütleri gidermek için açık düzenleme getirilmiştir. Yine Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin (5) numaralı fıkrasının (c) bendinin dördüncü cümlesinde yer alan "her türlü ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz" ibaresi "her türlü ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz ve tehir-i icra" şeklinde değiştirilmiş ve bu suretle Fon tarafından talep edilen tehir-i icrada da teminat alınmaması sağlanmıştır.

Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin (5) numaralı fıkrasının (d) bendinin ikinci paragrafında yer alan hüküm ile tüm bankaların, Fonun ve müflis bankaların iflâs idarelerinin açacağı hukuk ve iflâs davalarına bakmaya İstanbul (1) numaralı Asliye Ticaret Mahkemesi görevlendirilmiş bulunmaktadır. Bilindiği üzere İstanbul İli sınırları içinde görev yapan mahkemeler arasında açılmış bulunan ticarî davaların büyük çoğunluğu İstanbul Ticaret Mahkemelerinde görülmektedir. Bu davaların da hemen hemen tamamına yakını, bankaların taraf olduğu davalar teşkil etmektedir. Hâlen 10 ayrı asliye ticaret mahkemesi tarafından bakılan davaların tek bir mahkemede toplanması İstanbul (1) numaralı Asliye Ticaret Mahkemesinin iş yükünün olağanüstü artmasına neden olmuştur. Bu nedenle (2) numaralı Asliye Ticaret Mahkemesinin de bu davalara bakması imkânı getirilmektedir.

Ayrıca, temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimleri veya hisseleri kısmen veya tamamen Fona intikâl eden bankaların, tasfiyeleri Fon eliyle yürütülen müflis bankaların iflâs idarelerinin ve Fonun, yukarıda belirtilen işlemler nedeniyle kendi aralarındaki ve/veya diğer gerçek ve tüzel kişilerle aralarındaki işlemler nedeniyle düzenlenen sözleşmeler, belgeler ve sair kâğıtlar ile bunların değiştirilmesi, yenilenmesi, uzatılması, devredilmesi ya da yeni bir itfa plânına bağlanması, alacakların teminatlandırılması, teminatların devir alınması, tarafların sulh ve/veya ibra olması ve/veya her ne nam altında olursa olsun herhangi bir işleme tâbi tutulması nedeniyle düzenlenen kâğıtlar ve/veya belgeler her türlü vergi, resim ve harçlar ile özel kanunları ile hükümlenen malî yükümlülüklerden müstesna olduğu ve bu hükmün üçüncü kişiler yönünden, Fonun ve/veya Fona intikâl eden bir bankanın ve/veya tasfiyeleri Fon eliyle yürütülen müflis bankaların iflâs idarelerinin alacaklarının tahsili ile ilgili işlemlere taraf olmaları hâlinde uygulanacağı hükme bağlanarak Fonun malî yapısının zayıflatılmaması ve işlemlerine kolaylık getirilmesi amaçlanmıştır.

Madde 19. - Maddeyle, Fon alacaklarının tahsili bakımından yarar görülen hâllerde, Fonun yönetim ve denetimini devralacağı şirketler ile bu şirketlerin ortaklarının temettü hariç ortaklık hak-

larının Fon tarafından devir alınması, yönetim ve denetim kurulu üyeliklerine atanacak uzman eleman teminindeki güçlük nedeniyle, Fonun hareket kabiliyetinin artırılmasını teminen şirket anasözleşmesinde belirlenen yönetim ve denetim kurulu üye sayısı ile bağlı kalınmaksızın üye sayısını artırmak veya eksiltmek suretiyle Fonun atama yapma konusunda yetkili kılınması, ayrıca daha önce uygulamada doğan tereddütlerin giderilmesi, ikinci paragraf ile de Fon tarafından atanan yönetim ve denetim kurulu üyeleri ile bu yöneticiler tarafından atanan genel müdür ve genel müdür yardımcısı gibi şirket çalışanlarının şirketin Fona olan borçlarını ve/veya amme borçlarını ve/veya Sosyal Sigortalar Kurumu borçlarını veyahut ve sair borçlarının ödemiş olmaktan dolayı şahsî sorumluluklarına gidilmemesi, bu şirketlerin çoğunluğunun sermayelerini kaybetmiş olması nedeniyle anılan yöneticilerin Türk Ticaret Kanununun 324, İcra ve İflâs Kanununun 179, 277 ve 345/a maddeleri karşısında sorumlu tutulmamaları, bu fıkra hükümlerinin Fon yararına uygulanması ve yönetici temininde kolaylık sağlanması amaçlanmıştır.

Maddenin (7) numaralı fıkrasının (b) bendine eklenen paragraflarla Fona intikal eden banka kaynaklarını kullanan hâkim ortaklardan Fon alacaklarının tahsilinde geçmiş dönemde yapılan muvazaalı işlemlerin ispatında mevzuat karşısında yetersiz kalınması ve objektif delil tespitinin her zaman mümkün olması nedeniyle bu muvazaalı işlemler Fona karşı geçersiz sayılmak ve aksinin ispatı karşı tarafa yükletilmek suretiyle Fon alacağının tahsilinin hızlandırılması amaçlanmıştır.

Maddenin (9) numaralı fıkrasının (c) bendinde yapılan değişikliklerle Fon tarafından devralınan alacaklarla ilgili olarak devir sürecinin uzunluğu, icra dosyasının çokluğu, kapanan bankalardan evrak temin edilmesi için geçen süre, mevcut durumun ve yapılacak işlemlerin tespiti dikkate alındığında Bankalar Kanununun 15 inci maddesini (9) numaralı fıkrasının (c) bendinde yer alan her türlü (zamanaşımı ve hak düşürücü) sürenin Fona devirden (temlikten) itibaren 9 ay süre ile duracağına dair hüküm, uygulamada beklenen faydayı sağlayamadığından bu sürelerin Fon bakımından kesileceği ve işlemeyeceği hükmü getirilmektedir.

Genel olarak personel başına düşen iş yoğunluğu nedeni ile ileride telafisi olanaksız hak kayıplarının meydana gelmemesi için öncelikle hacizlerin ve takiplerin düşmemesini temin etmek için değişiklikler yapılmıştır.

Maddenin (9) numaralı fıkrasına eklenen (e) bendi ile, borçlular tarafından yapılan gereksiz itirazlar ve şikâyetler ile takibin durmasının önlenmesi, alacağın tahsilinin gecikmesi ve ihalenin yapılması ile birlikte dosya alacağına faiz işleminin yasal olarak durması ve bundan yararlanmak isteyen borçlu ve diğer ilgililerin gereksiz yere ihalenin feshi davası açmalarının önlenmesi ve böylece tahsilatın hızlandırılması amaçlanmaktadır.

Maddeye (10) numaralı fıkra eklenerek Fon alacaklarının tahsilini teminen açılan davalarda, Fon alacaklarının genellikle teminatlı ve likit olmaması nedeniyle yargılamayı gerektirmesi başlangıçta veya davanın devamı sırasında alınan tedbir kararları, tedbir konulan malların devir ve temlikini önlerken dava konusu alacağına teminatını oluşturmamaktadır. Ancak tedbir kararı ile korunan borçlu malları üzerine yasal ya da muvazaalı işlemler ile üçüncü kişilerce konulan haciz ya da rehınler, Fon lehine olan tedbirin hacze dönüştürülmesi sırasında öne geçmekte ve Fon alacağı teminatlı kalmaktadır. Bu nedenle anılan (10) numaralı fıkra maddeye eklenmiştir.

Madde 20. - Maddenin birinci fıkrasında, yönetim ve denetimi Fona geçen ve bankacılık yapma izin ve yetkileri Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından kaldırılarak tasfiyeye tâbi tutulan bankaların yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak elinde bulunduran ortaklarının kendi lehine kullandıkları her türlü banka kaynakları ve her ne ad altında olursa olsun kendilerine ait yurt içi ve yurt dışı şirket, finans kuruluşu, off-shore bankalara aktardıkları banka

kaynakları ile eşleri, çocukları ve evlâtlıkları ve bunların diğer kan ve kayın hısımları adına açılmış krediler ile bunlara aktarılan her türlü kaynak aktarımları veya bankaların hâkim ortaklarının kendilerine veya şirketleri ile iştiraklerine rayiç bedelin altında ve muvazaalı yapılmış tüm devir ve temlikler, üçüncü kişilere yapılmış her türlü taşınır ve taşınmaz rehni ve ipotek gibi sınırlı ayni haklar ve bunlardan elde edilen nemalar, iştiraklerine ve bağlı şirketlerine aynı bankanın el değiştiren ortaklarının birbirlerine verdiği krediler, bankaya yüksek bedelle satılmış tüm mal, hisse ve hizmetler ve bunlardan elde edilen nemalar, uzun süreli kiralama veya finansal kiralama yolu ile kendisine aktarılan kaynak ve hizmetler, bankanın yönetim ve denetim döneminde yeterli ticarî faaliyeti olmaksızın kaynak aktarımı amacıyla kurulmuş şirketlere verilen krediler ile bunlara aktarılan kira ve hizmet bedellerindeki nemalar, yurt dışı banka ve finans kuruluşları ile yapılan inançlı işlemler (fiduciary) yolu ile aktarılan her türlü kaynaklar, bankalarının off-shore bankalarındaki yargı kararları nedeniyle ödedikleri mevduatları, bankanın yönetim kurulu ve kredi komitesi başkan ve üyeleri ile genel müdür, genel müdür yardımcıları, imzaları bankayı ilzam eden memurları, müdürlerinin kendileri, eşleri ve çocukları, evlâtlıkları ile bunların diğer kan ve kayın hısımlarına aktarılan her türlü kaynakların tümü Hazine alacağı kabul edilmiş ve bu alacaklar başkaca bir işleme gerek olmaksızın kanunen Hazineye intikal etmiş sayılacağı uygulamada karşılaşılan olaylardan hareketle ve uygulamada tereddütlere mahal vermemek için saymaca usulü tercih edilerek belirtilmiştir. Burada kanunî temlik söz konusudur.

İkinci fıkrada ise, Bankanın yönetim kurulu ve kredi komitesi başkan ve üyeleri ile genel müdür, genel müdür yardımcıları, imzaları bankayı ilzam eden memurları ve şube müdürleri ile yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya birlikte elinde bulunduran ortaklarının kendileri, eşleri, çocukları ve evlâtlıkları ve bunların diğer kan ve kayın hısımları ile yapılan veya yapılacak olan yeniden yapılandırma anlaşmaları çerçevesinde Fon alacaklarının da Hazine alacaklarından olduğu ve bu Hazine alacaklarına doğduğu tarih itibarıyla Toptan Eşya Fiyat Endeksi (TEFE) oranlarında aylık gecikme faizi uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, bu alacakların Maliye Bakanlığı tarafından 8.1.1943 tarihli ve 4353 sayılı Maliye Vekâleti Baş Hukuk Müşavirliğinin ve Muhakemat Umum Müdürlüğünün Vazifelerine, Devlet Dâvalarının Takibi Usullerine ve Merkez ve Vilâyetler Kadrolarında Bazı Değişiklikler Yapılmasına Dair Kanun ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri ile Bankalar Kanununun özel hükümleri uyarınca takip ve tahsil olunacağı hüküm altına alınmış ve Hazineye intikal eden malların yönetimi hakkında kayyum atanması konusunda Maliye Bakanlığına yetki verilmiştir.

Kanunen Hazineye intikal eden Fon alacaklarına ilişkin olarak, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce Fon tarafından açılmış davalar ile başlatılmış takiplerde Maliye Bakanlığının, hazine avukatının yazılı başvuruda bulunması halinde başvuru tarihinde müdahil sıfatını kazanacağı, bu dava ve takipler ile irtibatlı ve birleştirilme kararı verilmiş davaların, Fon avukatları ile hazine avukatları tarafından birlikte yürütüleceği, Hazine alacağı sayılmayan Fon alacaklarına ilişkin olarak açılmış davalar ve yürütülen takiplerin Fon avukatları tarafından takip olunmasına devam olunacağı dördüncü fıkrada düzenlenmiştir.

Maddede bir ilâ dördüncü fıkrasında belirtilen hükümlerin borsadan hisse alan küçük pay sahibi ortakları ile Türk Ticaret Kanunu ve özel kanunları hükümleri gereğince yüzde birin altında zorunlu hisse olarak yönetimde ve denetimde görev alanlar hakkında uygulanmayacağı belirtilerek küçük yatırımcı ile yasal zaruretle hareket edenler korunmuştur.

Maddenin son fıkrasıyla bu maddede belirtilen açılmış ve açılacak her türlü davalara adli tatilde de bakılması, bu davalarda bilirkişilerin resmî kurum ve kuruluşlarda görev yapanlar arasından seçilmesi, duruşmalarda otuz günden fazla ara verilmemesi hüküm altına alınarak bu davaların bir an önce bitirilmesi amaçlanmıştır.

Madde 21. - Türk hukuk sisteminde şubelerin müstakil tüzel kişilikleri bulunmadığından, merkezden ayrı olarak iflâsının talep edilmesi ve/veya tasfiyeye tâbi tutulması hukuken sorun yaratmaktadır. Merkezden ayrı olarak toplu tasfiye yoluna gidilememesi ise, alacaklı Türk vatandaşlarının alacaklarını tahsil için yurt dışındaki merkeze başvurmak zorunda kalmalarını ve dolayısıyla mağdur olmalarına neden olabilmektedir. Bu sebeple, maddeyle getirilen düzenleme ile, alacaklı Türk vatandaşlarının haklarını korumak ve bu yönde gerekli tedbirleri almak bakımından, yurt dışında kurulu bankaların Türkiye'de merkez ve şubelerinin, yabancı bankanın unvanı altında iflâs ya da başka bir şekilde tasfiyeye tâbi tutulmasına olanak sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 22. - Maddede yapılan değişiklikle Fon tarafından açılan şahsi iflâs davalarında, İcra ve İflâs Kanununda doğrudan iflâsın çok sınırlı ve özel olarak düzenlendiği, Bankalar Kanununun 17 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında şahsi iflâsa ilişkin hükümler içerisinde doğrudan iflâsa ilişkin bir hüküm bulunmadığından şahsi iflâs konusunda uygulamada karşılaşılan zorlukların madde metnine "doğrudan" kelimesi eklenmek suretiyle giderilmesi amaçlanmıştır.

Madde 23. - Bankalar Kanununa 17/a maddesi eklenmek suretiyle, Fon ve Fona devredilen bankalar tarafından Türk Ticaret Kanununun 341 inci maddesi uyarınca açılan davalarda davanın kanıtlanması için gerekli kanunî defterler ile bu defterlerdeki kayıtların dayanağı olan belgelerin davalıların eli mahsulü olması, bu defter ve kayıtların usulüne uygun tutulmamış olması veya kayıt dışı işlemlerin bulunması veyahut bazı kanıtların karartılmış olması gibi nedenlerle ve mevzuata göre ispat yükünün davacıda olmasından dolayı iddianın davacıların kusuru nedeniyle ispat edilememesi ve bunun sonuçlarından davalıların yararlanması, oysa hiç kimsenin kendi kusurundan lehine sonuç çıkaramayacağına ilişkin temel hukuk prensibi yanında, banka tüzel kişiliğine verilen zararın boyutlarının fahiş derecede çok yüksek ve astronomik tutarlarda oluşu, ekonomik ve malî açıdan boyutları azalmış durumda olan ve geçim sıkıntısı içerisinde bulunan mevduat sahiplerinin" korunması açısından bu mevduat alacaklarının Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve Hazine tarafından devralınması ile ekonomik ve malî piyasalarda birer güven kurumu olan bankalara karşı bu güvenin korunmasında üstün kamu çıkarlarının bulunması nedenleriyle, banka yöneticileri ile diğer ilgili personeline karşı açılmış ve açılacak alacak ve tazminat davalarında, ispat yükünün davalılara yüklenmesi hak ve adalet duygularına uygun düşecektir.

Türk Medenî Kanununun 6 ncı maddesindeki düzenlemede "Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça" şartı ile taraflardan her birinin hakkını dayandırdığı olguların varlığını ispatlamakla yükümlü olduğu, öngörülmüştür. Bu genel hüküm dahi, kanun koyucunun davalarda ispat yükünün paylaşılmasında, hal ve şartlara göre, bu yükün davalıya da tahmil edilebileceğini, açıkça düzenlemektedir. Öte yandan, Borçlar Kanununun 96 ncı maddesinin ikinci fıkrası hükmüne göre, sözleşmeden doğan hukukî sorumluluk davalarında, borçlunun kusurlu olduğu esas kabul edilmiş ve borçluya kusurunun bulunmadığına ilişkin kurtuluş beyyinesi getirmek suretiyle tazminat ödemekten kurtulabileceği öngörülmüştür. Ayrıca Borçlar Kanununun 99 uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre, Devletten alınan izin ile yürütülen bankacılık faaliyetlerinde ve banka hissedarlığında, davalı borçluların hafif kusurdan dahi hukukî sorumluluklarının mevcut olduğu kabul edildiğinden, banka

yöneticileri, denetçileri ve nitelikli ortakları hakkında açılan hukukî sorumluluk davalarında, ispat yükünün ters çevrilmesi, hak ve adalet duygularının ve üstün kamu çıkarlarının korunması açısından hukuken yerinde olacaktır.

Madde 24. - Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu kararlarına karşı açılan idarî davalar ilk derece mahkemesi olarak Danıştayda görülmektedir. Madde ile, söz konusu davaların kamuya etkileri göz önünde bulundurularak kısa sürede sonuçlandırılmasını teminen, acele işlerden sayılması öngörülmektedir.

İdarî Yargılama Usulü Kanununun 27 nci maddesinde, yürütmenin durdurulması kararlarının teminat karşılığında verileceği, ancak, durumun gereklerine göre teminat aranmayabileceği hükme bağlanmıştır. Teminat niteliği gereği aleyhine yürütmeyi durdurma kararı verilen tarafın muhtemel zararlarını karşılamak amacıyla öngörülmüş bir müessesedir. Bankalar Kanununun 14 üncü maddesi uyarınca Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından alınan kararlar sonucunda Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, Bankalar Kanununun kendisine verdiği yetkiye istinaden sigorta kapsamında bulunan mevduat tutarını aşmamak ve hisselerinin tamamına sahip olmak kaydıyla bankanın sermayesine tekabül eden zararını devralmakta veya sigortaya tâbi mevduatı ödeyerek bankanın iflasını istemektedir. Bu tür davalarda, teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilmesi halinde, hisse senetlerinin mülkiyeti Fona intikal eden bankaya aktarılan kamu kaynaklarının geri alınması aşamasında zorluklarla karşılaşmakta, yürütmenin durdurulması kararı verilmesinden sonra Fon tarafından bankaya kaynak aktarılması da söz konusu olamayacağından, zaten malî bünyesi bozulmuş bulunan bankanın esas karar lehte olsa bile yeniden yapılandırılması daha da güçleşmektedir. Bu nedenle söz konusu davalarda yürütmeyi, durdurma kararı verilebilmesi için, ilgili bankanın yayımlanmış son bilançosunda gösterilen ödenmiş sermaye miktarının yüzde otuzundan az olmamak üzere teminat yatırılması öngörülmektedir.

Yapılan diğer bir düzenleme ile de, söz konusu davalarda, yürütmenin durdurulması talebinin kabul veya reddi kararına yapılan itirazların karara bağlanmasından önce duruşma yapılabilmesine imkân sağlanmaktadır.

Madde 25. - Banka çalışanlarının çok cüzi tutardaki suiistimalleri bile cezaî hükmü gerektiren, kamu kaynaklarının doğrudan ve/veya dolaylı olarak kullanmak suretiyle ülkeyi katrilyonlarca liralık zarara uğratan banka eski hâkim ortakları hakkında cezaî hükümler bulunmaması, kamu vicdanını sızlatıcı mahiyette olup aynı zamanda eşitliğe de aykırıdır. Önerilen bu hükümle, Fon alacaklarının tahsili bakımından çok büyük yarar ve kolaylıklar sağlanacağı gibi kamu vicdanı da rahatlatılmış olacaktır.

Bankalar Kanununun 22 nci maddesinin (3) numaralı fıkrasından sonra gelmek üzere (4) numaralı fıkra eklenmek suretiyle, hukuken veya fiilen bir bankanın yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya birlikte elinde bulunduran ortakların, banka kaynaklarını bankanın emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürecek şekilde doğrudan veya dolaylı olarak kendileri veya başkalarının menfaatlerine kullandıkları veya bankayı her ne surette olursa olsun zarara uğrattıkları takdirde filleri ayrıca başka bir suç oluştursa bile failer hakkında on yıldan yirmi yıla kadar ağır hapis ve yirmimilyar liradan seksenmilyar liraya kadar ağır para cezasına hükümlenacağı, ayrıca meydana gelen zararın müteselsilen ödenmesine mahkemece karar verileceği hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan zararın kovuşturma yapılmadan önce tamamıyla ödenmesi halinde cezanın üçte ikisi, ödeme hükümden önce gerçekleştirilmiş ise üçte bir oranında indirileceği düzenlenmiş, zararın miktarına göre, 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 522 nci maddesi hükümlerinin uygulanması sağlanmıştır.

Madde 26. - Maddede bankacılık suçlarının organize oluşu, kapsamlı, titiz ve süratli araştırma ve soruşturmayı gerektirmesi ve bu suçlarla etkili mücadele edebilmeyi sağlamak açısından düzenlemeler getirilmektedir.

Bankalar Kanununun bu Kanunda belirtilen suçlardan dolayı kovuşturma usulünü ve para cezalarının tahsilini düzenleyen 24 üncü maddesinin (1) ilâ (4) numaralı fıkraları değiştirilmek suretiyle, bu suçlardan dolayı yürütülecek soruşturmalarda suçların boyutu, organize oluşu ve soruşturmanın sağlıklı ve çabuk yürütülmesini sağlamak amacıyla hükümler getirilmiş olup, Kurumun müdahillliği düzenlenmiş, ayrıca bu suçların soruşturma ve kovuşturmalarda, 30.7.1999 tarihli ve 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanununun 2 ilâ 10 uncu maddelerinin de uygulanacağı hükmü getirilmiştir.

Bu tür suçlara bakan mahkemelerde ihtisaslaşmayı sağlamak amacıyla ilgili bankanın bulunduğu ilin adıyla anılan "I numaralı Ağır Ceza Mahkemelerinde" suçlara ilişkin davaların görülmesi öngörülmüş ve gerekli görülen yerlerde Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca bu tür suçlara bakmak üzere o yerlerdeki diğer ağır ceza mahkemelerinin de görevlendirilebileceği veya yeni ağır ceza mahkemelerinin kurulabileceği düzenlemesine yer verilmiştir.

Öte yandan bu tür suçlarla mücadeleyi etkin kılmak amacıyla hazırlık soruşturmasına ilişkin hükümler getirilmiştir.

Ayrıca anılan maddenin (6) numaralı fıkrasında yapılan değişikliklerle, Bankalar Kanununun 24 üncü maddesinin (6) numaralı fıkrasında Bakan, Fon veya Kurum tarafından atanan yönetim kurulu ve denetleme kurulu üyeleri aleyhine görevlerinin ifası sebebiyle açılan ve açılacak davaların Fon aleyhine açılmış sayılacağı hükmü yer almakta bu hükmün açık olmaması üzerine bu yöneticilere dava açılmaya devam edilmiş olması nedeniyle uygulamada oluşan tereddütleri gidermek ve Fonun atadığı yöneticilere karşı güven tesis edilmesi amacıyla açılacak davaların doğrudan Fon aleyhine açılması hükmü getirilmiştir.

Madde 27. - Bankalar Kanununa eklenen ek I inci maddede; Bankalar Kanununun 14 üncü maddesi uyarınca bankacılık işlemi yapmak ve mevduat kabul etme izni kaldırılan bankalarda bulunan ve doğruluğu hiçbir şüpheye yer vermeyecek şekilde kanıtlanan tasarruf mevduatı niteliğini haiz hesapların Hazine Müsteşarlığı ve Fonun müşterek önerisi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek esas ve usullere göre Fon tarafından ödeneceği hüküm altına alınmış, böylece sahte ve gerçeğe aykırı şekilde oluşturulan belgelere dayalı olarak haksız olarak Fondan para alınmasının önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Bir diğer düzenleme olarak, 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu ile 4389 sayılı Bankalar Kanunu uyarınca banka tarafından yetkili mercilere beyan edilen sigortaya tâbi tasarruf mevduatı tutarı ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından tespit edilen tasarruf mevduatı tutarı arasında bir fark bulunması halinde, bu fark nispetinde kimlere ve hangi tür mal ve hak alacaklara tedbir konulacağı belirtilmiş, bu tedbirin kapsamı talep edilecek mercii düzenlenmiştir. Ayrıca burada belirtilen hükümlerin hazine avukatı tarafından da talep edilebilmesi ve hangi tür taleplerin istenebileceği düzenlenmiş; tüm bu mal, hak ve alacaklara ilişkin olarak açılacak veya

açılmış davalarda bu kişiler Türk Medenî Kanununun 3 üncü maddesindeki iyiniyet karinesi ile 985 inci maddesindeki mülkiyet karinesinden ve tüm resmî sicillere iyiniyetli güven ilkesinden yararlanamayacakları, iyiniyetle edinmiş olduklarını ispatladıkları takdirde, yaptıkları ödemelerin muvazaalı olmayan rayiç değer olduğunu belgelendirmek şartıyla ödediklerinin aslı sorumluların mal varlığı ve diğer değerlerinden bu kişilere geri verilmesine mahkemece karar verileceği düzenlenmiş olup, bu hükümler boşanmış ve dul eşler bakımından bankanın Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devrinden önceki iki yıl içindeki edinimlerine uygulanacağı belirtilmiştir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce gerçekleştirilen fiiller nedeniyle, bu madde hükümlerine göre Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından ödeme yapılmasına veya yapılacak olmasına sebebiyet veren kişiler ile bunların eş ve çocuklarına ait her türlü mal, hak ve alacaklar hakkında da bu madde hükümlerinin uygulanacağı öngörülmüştür.

Ayrıca, bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan bir banka nezdinde tasarruf mevduatı hesabı bulunmamasına rağmen sahte olarak düzenlediği belgeler veya sahte olduğunu bildiği belgeleri ibraz ederek veya ettirerek, kendisine veya bir başkasına ödeme yapılmasını talep eden kişilere, fiilleri daha ağır cezayı gerektirmediği takdirde, dört seneden sekiz seneye kadar ağır hapis cezası verileceği, kendilerine veya gösterdikleri yahut hak sahibi kıldıkları kişilere ödeme yapıldıktan sonra bu fiilleri işledikleri ortaya çıkan kişilere, bu cezanın yanı sıra ödenen tutarın on katı kadar ağır para cezası verilmesi öngörülmüş ve bu kişiler hakkında yukarıda belirtilen hükümlerin uygulanması hüküm altına alınmıştır.

Bankalar Kanununa eklenen ek 2 nci maddede; batık bankalarla ilgili hâkim ortaklar ve yöneticilerin ve bunların yakınlarının muvazaalı sözleşmelerine ilişkin geçersizlik öngörülmekte ve iyiniyetli sözleşmenin taraflarının bu durumu ispatlamaları ve ayrıca sözleşme bedelini ödediklerini belgelemeleri aranmaktadır.

Bankalar Kanununa eklenen ek 3 üncü maddeyle, Bankalar Kanunundan kaynaklanan banka, Fon ve Hazine alacaklarına ilişkin dava ve takiplerde zamanaşımı süresi yirmi yıla çıkarılmakta, Hazine alacakları bakımından bu sürenin başlangıcının Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından ödeme yapılmasına veya yapılacak olmasına sebebiyet veren kişilerin fiillerinin gerçekleştiği tarihten itibaren başlayacağı hüküm altına alınmaktadır.

Bankalar Kanununa eklenen ek 4 üncü madde gereğince, Hazine alacağı sayılan alacakların dava ve takibine ilişkin olarak Maliye Bakanlığınca; bu alacaklarla ilgili inceleme, araştırma, tespit, hukukî takip ve tahsile ilişkin işlerde görevlendirilecek denetim elemanları ile hukuk müşavirleri, muhakemat müdürleri, müşavir hazine avukatları ve hazine avukatlarından ve gerekirse genel ve katma bütçeli daireler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarından da eleman temin edilmek suretiyle oluşan özel takip ve tahsil çalışma grupları oluşturulabileceği öngörülmektedir, bu dava, takip ve tahsillerde ihtisaslaşma ve etkin çalışmanın sağlanması amaçlanmıştır.

Bankalar Kanununa eklenen ek 5 inci maddeyle, kamu bankalarında (tasfiye edilen Emlak Bankası A.O. dahil) ve sermayesinin yarısından fazlası kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan ya da hisselerinin çoğunluğu üzerinde bu kurum ve kuruluşların idare ve temsil yetkisi bulunan ve özel kanunla kurulmuş bankalardan bankacılık teamüllerine göre teminatlı ve/veya yetersiz teminatlı kredi kullanıp da vadesi geçtiği halde henüz ödenmemiş, süresi uzatılmamış veya yeniden yapılandırılmamış kredileri kullananlar için Fon alacaklarına ilişkin tedbir, takip ve tahsil hükümlerinin bankalarınca uygulanacağı öngörülmek suretiyle, bu alacakların takibinde de Fona tanınan olanaklardan yararlanılması sağlanmıştır.

Madde 28. - Maddeyle, bu Kanunun 19, 20 ve 23 üncü maddeleri ile 27 nci maddesiyle 4389 sayılı Kanuna eklenen ek 1, ek 2 ve ek 5 inci maddelerinde yapılan düzenlemelerle ilgili olarak 31.7.2003 tarihli ve 4969 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin (4) numaralı fıkrası hükmünün uygulanacağı öngörülerek, Kanunun yürürlüğünden önce gerçekleştirilen fiiller nedeniyle de söz konusu maddelerdeki düzenlemelerin uygulanması amaçlanmıştır.

Geçici Madde 1. - Bu Kanunun yayımı tarihinden üç ay sonra bu Kanunun 20 nci maddesiyle Bankalar Kanununa eklenen 15/a maddesinde ve 27 nci maddesiyle Bankalar Kanununa eklenen ek 1 ve ek 2 nci maddelerde belirtilen geçersiz sözleşmeler kapsamındaki tüm taşınır ve taşınmazlara, her türlü hak ve alacaklara ilişkin kullanma ve yararlanmaya devam edildiğinin tespiti hâlinde, bu malların anılan maddelerde sayılan kişilerin kendi malları sayılacağı, geçersiz sayılan sözleşme hükümleri gereğince üçüncü kişilerin elinde bulunan, bu maddede belirtilen her türlü mal, hak ve alacakların, lisans, marka ve ruhsat haklarının, Fon veya Hazineye devrine mahkemece ayrıca karar verileceği hükme bağlanarak, söz konusu mal, hak ve alacaklar ve lisans, marka ve ruhsat haklarına dair muvazaalı işlerin önüne geçilmesi amaçlanmış ve maddede öngörülen üç aylık geçiş süresi içerisinde iyiniyetli kişilerin hak zayiine uğramamaları amaçlanmıştır.

Geçici Madde 2. - Bu Kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte Fonun taraf olduğu yeniden yapılandırma anlaşmalarında, Fonun yerine Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığının taraf sıfatını kazanacağı, bu yeniden yapılandırma anlaşmaları ile ilgili Fona ait yetkilerin, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun ilişkili olduğu Devlet Bakanı, Hazineden sorumlu Devlet Bakanı ve Maliye Bakanının müştereken belirleyeceği beş kişiden oluşan geçici komisyon tarafından kullanılacağı öngörülmek suretiyle kamuoyunda da batık banka patronlarının ekonomik ve sosyal yönden kayıpları olmayacak şekilde yaşamlarını devam ettirmelerine ilişkin yakınlıklar dikkate alınarak, söz konusu yeniden yapılandırma anlaşmalarından tahsil imkân ve kolaylığı getirmeyen hatta bir hakkın kötüye kullanılmasını teşkil eden yeniden yapılandırma anlaşmalarının varlığı halinde bunların gözden geçirilmesi olanağı getirilmektedir.

Geçici Madde 3. - Bu Kanunun 26 nci maddesiyle 4389 sayılı Bankalar Kanununun 24 üncü maddesinde yapılan değişiklikler, halen soruşturma, kovuşturma veya infazı devam edenler hakkında da uygulanacağı hükmüne yer verilmiştir.

Geçici Madde 4. - Bu Kanunun 15, 20 ve 25 inci maddelerinde sayılan ceza ve hukuk davalarını kovuşturan, soruşturan ve yürüten Cumhuriyet savcılarını ile bu davalara bakan hâkimlerin, görevleri süresince disiplin nedenleri hariç meşru mazeretleri ve istemleri olmadıkça üç yıl süre ile başka bir yere veya göreve atanamayacakları ve görev süresi dolanların tekrar bu göreve atanabilecekleri öngörülmek suretiyle ihtisaslaşma amaçlanmıştır.

Madde 29. - Yürürlük maddesidir.

Madde 30. - Yürütme maddesidir.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

5.12.2003

Esas No. : 1/693, 2/181

Karar No. : 41

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınız tarafından 30.10.2003 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiş olan "Bankalar Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ile Trabzon Milletvekili Asım Aykan'ın; Bankalar Kanununa Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi" birleştirilerek ve Tasarı esas alınarak Komisyonumuzun 13.11.2003 tarihli 31, 20.11.2003 tarihli 32 ve 4.12.2003 tarihli 33 üncü toplantılarında, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Mehmet Ali Şahin, Adalet Bakanı Sayın Cemil Çiçek ve Devlet Bakanı Sayın Ali Babacan'ın ve Başbakanlık, Adalet ve Maliye Bakanlıkları, Devlet Denetleme Kurulu Başkanlığı, T.C. Merkez Bankası Başkanlığı, Kamu Bankaları Yönetim Kurulu Başkanlığı, Türkiye Bankalar Birliği Başkanlığı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanlığı ile Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesinden bir öğretim üyesinin ve teklif sahibinin de katılmalarıyla incelenip görüşülmüş, Tasarı üzerindeki kabul, ek ve değişiklikler sırasıyla aşağıda açıklanmıştır.

Tasarının 1, 2 ve 3 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Tasarıya, Hazine alacaklarına ilişkin davaları takiple görevlendirilen hazine avukatlarının motivasyonlarının artırılması, malî durumlarının iyileştirilmesi ve inisiyatif kullanmalarının artırılması amacıyla 8/1/1943 tarihli 4353 sayılı Kanunun İkinci Bölümünün başlığını "Tayin, terfi, mezuniyet ve özlük" şeklinde değiştiren ve 27/6/1951 tarihli 5797 sayılı Kanunun 2 nci maddesi ile mülga 13 üncü maddesini yeniden düzenleyen çerçeve 4 üncü madde ilave edilmiştir.

4353 sayılı Kanunun 20 nci maddesine göre, Hazine avukatlarının sadece yurt düzeyindeki davaları temsil, takip ve savunmasına ilişkin yetkileri bulunduğundan, bu yetkinin yurt dışındaki tahkim davalarının takip ve savunmasında da kullanılmasını sağlamak amacıyla Tasarıya, çerçeve 5 inci madde ilave edilmiştir.

İdarî davalarda temsil yetkisi ilgili idarenin hukuk müşavirleri ve daire amirlerine ait olup, sadece Hazineyi ilgilendiren parasal konularda Hazine avukatının temsil yetkisi bulunmaktadır. Bu nedenle ilgili idarelere idarî davalarda ihtisas gerekmesi nedeniyle ihtiyaç duyulan ve savunma sıkıntısına düşebileceği hallerde, serbest avukatlar veya avukatlık ortaklıklarından hizmet satın alınabilmesi imkânı getirmek amacıyla Tasarının 4 üncü maddesi yeniden düzenlenmiş ve 6 ncı madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 5 inci maddesi, Fon Kurulu kurulduğundan Maliye Bakanlığına ilişkin düzenlemeye gerek kalmaması nedeniyle Tasarı metninden çıkarılmıştır.

Adli yargı, ceza ve icra işlerinde genel bütçeye dahil dairelerle özel kanunlarda temsil yetkisi tanınan hallerde temsil yetkisi Hazine avukatlarına ait bulunmaktadır. Yurt içindeki davalarda ihtisas gerektiren ve ihtiyaç duyulan hallerde serbest avukatlardan veya avukatlık ortaklıklarından, yurt dışında ise milletlerarası yargı organlarında Devletin taraf olduğu davalar ile milletlerarası tahkim yoluyla çözümlenmesi öngörülen uyuşmazlıklarla ilgili davalarda, Türk ve yabancı uyruklu avukatlardan ya da avukatlık ortaklıklarından doğrudan hizmet satın alma imkânı sağlamak amacıyla, Tasarının 6 ncı maddesinde değişiklik yapılmış, yetkiler Fon Kuruluna devredildiğinden maddenin üçüncü fıkrası metinden çıkarılmış ve 7 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Tasariya Harciraah Kanununda yapılan değişiklik sonucu Maliye Bakanlığı Baş Hukuk Muşaviri ve Muhakemat Genel M¼d¼r¼, hukuk muşaviri, muhakemat m¼d¼r¼leri, muşavir Hazine avukatları ve Hazine avukatlarının merkezden ve muhakemat m¼d¼rl¼klerinden teşkilatı temsil ve teftiş g¼revlerine ilişkin g¼revli oldukları g¼nler için diğer denetim g¼revlileri ile eşitlik sağlanması amacıyla harciraah ¼denmesini ¼ng¼ren, ayrıca sigorta denetleme uzman ve yardımcılarını ile muhasebe denetleme, vergi denetmeni, mill¼ emlak denetmeni ve bunların yardımcılarını da Harciraah Kanununun 33 ¼nc¼ maddesine dahil eden 8 inci madde ilave edilmiştir.

Tasarının 7 nci maddesi 9 uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasariya, Kamu avukatlarının g¼rev, şevk ve motivasyonunu artırmak amacıyla vekalet ¼cretlerinin limitlerini y¼kselten 10 uncu madde ilave edilmiştir.

Tasarının 8 inci maddesi 11, 9 uncu maddesi 12, 10 uncu maddesi 13, 11 inci maddesi 14 ¼nc¼ madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasariya, ilgili kanunlarında değişiklik yapılıncaya kadar en az d¼rt yıl s¼reli y¼ksekokęretim veren fak¼lte ve y¼ksekokulları bitirmiş, T¼rkiye d¼zeyinde g¼revli ve yetkili olan ve kadrolarının bulunduğu kurumlar dışında diğer kamu kurumlarında da çeşitli kanunlar uyarınca Başbakan veya bakan veya m¼steřar adına teftiş, denetim veya inceleme (vergi inceleme dahil) yetkisine sahip denetim elemanlarından kazanılmış hak aylıkları birinci derecede bulunanlara birinci sınıfa ayrılmış sayılan Sayıştay meslek mensuplarına uygulanmakta olan ek g¼sterge uygulanmasını sağlayarak, mal¼ durumlarının iyileştirilmesi ve inisiyatif kullanmalarının arttırılması amacıyla 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun H¼km¼nde Kararnameye geçici 8 inci madde eklenmesini ¼ng¼ren 15 inci madde ilave edilmiştir. Bu ilaveye paralel olarak Tasarının adı, "Bankalar Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Bir Kanun H¼km¼nde Kararnameye Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı" olarak değiştirilmiştir.

Tasarının 12 nci maddesi 16, 13 ¼nc¼ maddesi 17 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 14 ¼nc¼ maddesinde yapılan değişiklikle yetkili mercilerin, bu Kanunda yer alan yetkili merciler olduğu hususuna açıklık getirilmiş ve uygulamada sıkıntılara ve gecikmelere yol amamak için "makul s¼rede" ibaresi eklenerek 18 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 15 inci maddesinin (6) numaralı bendinde yer alan "(3) ve" ibaresinin Bankalar Kanununun 22 nci maddesinin (3) numaralı fıkrasındaki suçlar bankanın para veya sair varlıklarına ilişkin olup; bu suçların karapara kapsamına alınması halinde elkoyma ve m¼sadere durumunda bankanın zararı ortada kalacağından bu suçların karapara kapsamına alınmasının uygun olmayacağı d¼ř¼n¼lerek metinden çıkarılmış ve 19 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 16 ncı maddesi 20 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasariya, Kurul Başkanının da yaptığ¼ g¼rev gereği ve temininde g¼l¼k çekilen meslekler grubundan olması nedeniyle aylık ¼cretini iyileştirmek amacıyla, 4389 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinin (2) numaralı fıkrasının (a) bendinde yer alan "Kurul" ibaresinden sonra gelmek ¼zere "Başkanı ve" ibaresi eklenmek suretiyle Kurul Başkanını da maddeye dahil eden 21 inci madde ilave edilmiştir.

Tasarının 17 nci maddesi 22, 18 inci maddesi 23 ¼nc¼ madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 19 uncu maddesinde, Fonun daha etkin bir şekilde y¼netilmesi ve Hazine avukatlarının Fon b¼nyesinde g¼revlendirilmesi suretiyle Fon alacaklarının tahsilatının hızlandırılmasını, ¼te yandan bu çalışmaları hakkında kamu oyunun d¼nem d¼nem bilgilendirilmesini sağlamak, Fon

alacaklarının tahsili bakımından yarar görülen hâllerde, Fonun yönetim ve denetimini devralacağı şirketler ile bu şirketlerin ortaklarının temettü hariç ortaklık haklarının Fon tarafından devir alınması, yönetim ve denetim kurulu üyeliklerine atanacak uzman eleman teminindeki güçlük nedeniyle, Fonun hareket kabiliyetinin artırılmasını teminen şirket anasözleşmesinde belirlenen yönetim ve denetim kurulu üye sayısı ile bağlı kalınmaksızın üye sayısını artırmak veya eksiltmek suretiyle Fonun atama yapma konusunda yetkili kılınması ile Fon hukukunun korunmasını sağlamak amacıyla değişiklik yapılmış, ayrıca, toptan eşya fiyat endeksi (TEFE) oranında aylık gecikme faizi reel anlamda kayba neden olacağından madde metninden çıkarılmıştır.

Fon alacaklarının tahsilini teminen açılan davalarda, Fon alacaklarının genellikle teminatlı ve likit olmaması nedeniyle yargılamayı gerektirmesi başlangıçta veya davanın devamı sırasında alınan tedbir kararları, tedbir konulan malların devir ve temlikini önlerken dava konusu alacağın teminatını oluşturmamaktadır. Ancak tedbir kararı ile korunan borçlu malları üzerine yasal ya da muvazaalı işlemler ile üçüncü kişilerce konulan haciz ya da rehinler, Fon lehine olan tedbirin hacze dönüştürülmesi sırasında öne geçmekte ve Fon alacağı teminatsız kalmaktadır. Bu nedenle maddede (10) numaralı fıkra eklenmiştir. Bu arada bankanın Fona devrinden önce diğer bankalar lehine tesis edilmiş ve muvazaalı bulunmadığı ilgili tarafından ispat edilmiş sınırlı aynî haklara istisna getirilerek bankacılık sistemi korunmaya çalışılmıştır.

Öte yandan, şirketlerin hisselerinin veya aktiflerinin satışında Fonun devraldığı hisse oranında satış öngörülerek diğer hissedarların durumu korunmak suretiyle şirketin faaliyetinin durdurulması amaçlanmıştır.

Tahsilatın hızlandırılmasını ve bu takipteki görevlilerin seri davranmalarını sağlamak amacıyla sürelerin işlemlerine dair dokuz aylık süre, üç aya indirilmiş ve 24 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarımın 20 nci maddesinde yapılan değişikliklerle; yönetim ve denetimi Fona geçen ve/veya bankacılık yapma ve mevduat kabul etme izin ve yetkileri ilgili bakan, Bakanlar Kurulu veya Kurul tarafından kaldırılarak tasfiyeye tâbi tutulan veya tasfiye işlemi başlatılan bankaların yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak elinde bankacılık yapma izin ve yetkileri Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından kaldırılarak tasfiyeye tâbi tutulan bankaların yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak elinde bulunduran ortaklarının kendi lehine kullandıkları her türlü banka kaynakları ve her ne ad altında olursa olsun kendilerine ait yurt içi ve yurt dışı şirket, finans kuruluşu, off-shore bankalara aktardıkları banka kaynakları ile eşleri, çocukları ve evlâtlıkları ve bunların diğer kan ve kayın hısımları adına açılmış krediler ile bunlara aktarılan her türlü kaynak aktarımları veya bankaların hâkim ortaklarının kendilerine veya şirketleri ile iştiraklerine rayiç bedelin altında ve muvazaalı yapılmış tüm devir ve temlikler ve bunlardan elde edilen nemalar, bankaya ve grup şirketlerine yüksek bedelle satılmış tüm mal, hisse ve hizmetler ve bunlardan elde edilen nemalar, uzun süreli kiralama veya finansal kiralama yolu ile kendisine aktarılan kaynak ve hizmetler, bankanın yönetim ve denetim döneminde yeterli ticarî faaliyeti olmaksızın kaynak aktarımı amacıyla kurulmuş şirketlere verilen krediler ile bunlara aktarılan kira ve hizmet bedellerindeki nemalar, yurt dışı banka ve finans kuruluşları ile yapılan inancaşlı işlemler (fiduciary) yolu ile aktarılan her türlü kaynaklar, bankalarının off-shore bankalarındaki yargı kararları nedeniyle ödedikleri mevduatları ve off-shore bankaların bankaya izinli veya izinsiz aktardığı off-shore mevduatlar, bankanın yönetim kurulu ve kredi komitesi başkan ve üyeleri ile genel müdür, genel müdür yardımcıları, imzaları bankayı ilzam eden memurları, müdürlerinin kendileri, eşleri ve

çocukları, evlâtlıkları ile bunların diğer kan ve kayın hısımlarına karşılıksız ve değerinin üzerinde aktarılan her türlü kaynakların tümü Hazine alacağı ve off-shore bankaların bankaya izinli veya izinsiz aktardığı off-shore mevduatlar, bankanın yönetim kurulu ve kredi komitesi başkan ve üyeleri ile genel müdür, genel müdür yardımcıları, imzaları bankayı ilzam eden memurları, müdürlerinin kendileri, eşleri ve çocukları, evlâtlıkları ile bunların diğer kan ve kayın hısımlarına karşılıksız ve değerinin üzerinde aktarılan her türlü kaynakların tümü Hazine alacağı kabul edilmiş ve bu alacaklar başkaca bir işleme gerek olmaksızın kanunen Hazineye intikal etmiş sayılacağı uygulamada karşılaşılan olaylardan hareketle ve uygulamada tereddütlere mahal vermemek için saymaca usulü tercih edilerek belirtilmiştir. Burada Fon borçlarına karşılık Hazineye intikal etmiş sayılır denilerek kanunî temlik söz konusu edilmiştir.

Bankanın yönetim kurulu ve kredi komitesi başkan ve üyeleri ile genel müdür, genel müdür yardımcıları, imzaları bankayı ilzam eden memurları, müdürlerinin kendileri, eşleri ve çocukları, evlâtlıkları ile bunların diğer kan ve kayın hısımlarına karşılıksız ve değerinin üzerinde aktarılan her türlü kaynakların tümü Hazine alacağı, ikinci fıkrada ise, Bankanın yönetim kurulu ve kredi komitesi başkan ve üyeleri ile genel müdür, genel müdür yardımcıları, imzaları bankayı ilzam eden memurları ve şube müdürleri ile yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya birlikte elinde bulunduran ortaklarının kendileri, eşleri, çocukları ve evlâtlıkları ve bunların diğer kan ve kayın hısımları ile yapılan veya yapılacak olan yeniden yapılandırma anlaşmaları çerçevesinde Fonun alacakları da Hazine alacaklarından olduğu ve bu Hazine alacaklarına doğduğu tarih itibarıyla Toptan Eşya Fiyat Endeksi (TEFE) oranlarında aylık gecikme faizi uygulanacağı hükme bağlanmış ise de bu düzenleme reel anlamda Fonun alacağını eksilteceğinden madde metninden çıkartılmıştır.

Öte yandan, Fon alacakları ve Hazine alacağı sayılan alacaklar Maliye Bakanlığı tarafından takip edilmeyeceğinden buna göre düzenlemeler yapılarak bu hususlar madde metninden çıkartılmış ve 25 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 21 inci maddesi, maddede yer alan yurtdışında kurulu bankanın Türkiye'de şubelerinin bankacılık yapma ve mevduat kabul etme yetkilerinin kaldırılması üzerine yurtdışında kurulu bankanın unvanı altında merkez şubenin doğrudan iflâsının istenmesi şeklindeki düzenlemenin uluslararası anlaşmalar boyutunda ve uygulamada sorun yaratacağından tasarı metninden çıkarılmıştır.

Tasarının 22 nci maddesi 26 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 23 üncü maddesinde yapılan düzenleme ile uygulamada tereddütleri gidermek amacıyla Hazine alacağının sayıldığı 15/a maddesi göndermesi de madde metnine dahil edilmiş ve madde metninde yer alan "Bu hüküm 15/a maddesi uyarınca Hazineye intikâl etmiş alacaklarla ilgili Hazine tarafından açılmış veya açılacak veya yürütülen dava ve takiplerde de aynen geçerlidir." cümlesi Fon alacaklarının takip ve tahsilinin Maliye Bakanlığı tarafından yürütülmesine ilişkin düzenleme Tasarıdan çıkarıldığı için metinden çıkarılmış ve 27 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 24 üncü maddesinde yapılan değişikliklerle, Kurul kararlarına karşı açılacak idari davalarda teminat istenmesi dava açma hakkını engelleyebileceğinden madde metninden çıkarılmış, Fon Kurulu kararları da maddeye dahil edilerek, 28 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 25 inci maddesinde, Fona geçen bankalarla ilgili olarak tereddütleri gidermek için bu bankaların belirlenmesi anlamında daha açık bir düzenleme getirilmesi amacıyla değişiklik yapılmış ve 29 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Trabzon Milletvekili Asım Aykan'ın; Bankalar Kanununun 22 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair Kanun Teklifi incelenip görüşülmüş ve teklifin ceza hukukunun genel prensiplerine aykırı olması nedeniyle reddine karar verilmiştir.

Tasarının 26 ncı maddesinde yapılan değişikliklerle, bankacılık suçlarında suçu işleyen kişinin yönetim kurulu veya banka hâkim ortağı gibi sıfatları dolayısıyla bu suçları işlemelerinde kolaylık ve doğuracağı sonuçlar dikkate alınarak kovuşturma ve soruşturma usulünde düzenlemeler yapılmış ve Fon Kuruluna ilişkin Hazine avukatlarıyla ilgili düzenlemelere yer verilmiş ve 30 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının, Tasarıya ek maddeler eklenmesini öngören çerçevede 27 nci maddesinin numarası 31 olarak değiştirilmiştir.

Tasarının Ek 1 inci maddesinde Fon Kurulu kurulduğundan bu düzenlemeye paralel olarak değişiklikler yapılmıştır.

Tasarının Ek 2 nci maddesinde yapılan değişiklikle maddede yer alan "Maliye Bakanlığı Baş Hukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü" ibaresi Fon Kurulu düzenlemesine paralel olarak madde metninden çıkarılmıştır.

Tasarının Ek 3 üncü maddesinde yapılan değişiklikle zamanaşımına tâbi alacaklar bakımından maddeye açıklık getirilmiş, ayrıca bu alacakların takibi Maliye Bakanlığından alındığından buna paralel düzenleme yapılmıştır. Fon alacağı yönünden Tasarıyla getirilen Hazine alacağı sayılma noktasında diğer Hazine alacaklarının da uygulamada bu zamanaşımına tâbi olup olmayacağı konusunda doğabilecek tereddütler giderilmiştir.

Tasarının Ek 4 üncü maddesinde Hazine alacağının takip ve tahsilinde Maliye Bakanlığı'na ilişkin düzenleme Tasarıdan çıkarıldığından, çalışma gruplarına ilişkin düzenleme yapılmış, maddede belirtilen görevde bulunanlara motivasyon ve teşvik amacıyla malî düzenlemeler getirilmiştir.

Tasarının Ek 5 inci maddesinde yapılan değişiklikle, "(tasfiye edilen Emlak Bankası A.O. dahil)" ibaresi "(tasfiye halindeki Emlak Bankası A.Ş. dahil)" olarak değiştirilmiş, maddede belirtilen kredilerin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki krediler olduğu hususuna açıklık getirilmiştir.

Tasarıya, yasanın amacına ulaşırken kapsamına almayı düşünmediği üçüncü kişilerin amacı aşar bir şekilde etkilenmesini önlenmek amacıyla ek 6 ncı madde ilave edilmiştir.

Tasarıya, Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrasında belirtilen şartların oluşması nedeniyle, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından Fona devredilmesine karar verilmiş olan bankalarla ilgili olmak, bizzat Fon tarafından banka kaynaklarının hâkim ortaklar ve/veya yöneticileri tarafından hiçbir şekilde kullanılmamış olduğunun tespit edilmesi üzerine, yöneticileri ibra edilerek hâkim ortaklarla birlikte haklarında ceza ve hukuk davası açılmamış bulunan bankalarla ilgili olarak Hazine alacağı davası açılmayacağını hüküm altına almak amacıyla ek 7 nci madde ilave edilmiştir.

Tasarıya, 4353 sayılı Kanunun 20 nci maddesinde Hazine Avukatlarına yurt dışındaki Devlet davaları ile tahkim davalarının takip ve savunulması hususunda verilen yetkinin yanında, çok önemli ve istisnai sebeplerle Türk ve Yabancı uyruklu avukatlardan da 04.01.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kanunun 30.07.2003 tarihli ve 4964 sayılı Kanunun 15 inci maddesi ile değişik 22 nci maddesinin (h) bendi gereğince doğrudan, ancak 4353 sayılı Kanunun 22 ve 36 ncı maddesinde öngörülen koşullarda hizmet satın alınması imkânı sağlamak amacıyla 32 nci madde ilave edilmiştir.

Tasarının 28 inci maddesinde, Tasarıya eklenen maddeler doğrultusunda madde içindeki atıflara ilişkin düzeltme yapılmış ve 33 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarıya, Fon Kurulu oluşturulduğundan, Bankalar Kanununda Fon Kuruluna verilen görevler açısından gerekli düzenlemeleri yapmak amacıyla 34 üncü madde ilave edilmiştir.

Tasarının Geçici 1 inci maddesindeki atıflar, Tasarıda yapılan düzenlemeler dikkate alınarak değiştirilmiştir.

Tasarının Geçici 2 nci ve Geçici 3 üncü maddeleri, Fon Kurulu oluşturulduğundan ve yeniden yapılandırmalara ilişkin değerlendirme ve gözden geçirmeler, 24 üncü maddede düzenlendiğinden Maliye Bakanlığına ilişkin düzenlemelere gerek kalmaması nedeniyle Tasarı metninden çıkarılmıştır.

Tasarının Geçici 4 üncü maddesindeki atıflar, Tasarıda yapılan değişikliklere paralel olarak değiştirilmiş ve Geçici 2 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarıyla getirilen ve Fona tanınan yetkilerle ilgili maddelerin hâlen Fona intikâl etmiş bankalara uygulanmasını sağlanmak ve böylece hâlen sektörde devam eden bankalar açısından güvenin devamını temin etmek amacıyla, Tasarıya Geçici 3 üncü madde ilave edilmiştir.

Tasarıyla oluşturulan Fon Kurulunun göreve başlaması ve öngörülen Yönetmelikle ilgili geçiş hükmü düzenlemek, ayrıca ilk defa atanan fon kurulu üyelerinden başkan dışında, ikinci yılın sonunda kura sonucunda belirlenecek iki üye ve dördüncü yılın sonunda, kalan üyelere kura sonucunda belirlenecek iki üyenin yerine, Tasarıda belirtilen hükümlere uygun olarak yeni üye ataması yapılması hususunu düzenlemek amacıyla Tasarıya, Geçici 4 üncü madde ilave edilmiştir.

Tasarıya, bu Kanunun yayımı tarihinde kadrosu Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunda olan ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunda görevli bulunanların Başkan tarafından görevlendirilebileceğine ilişkin Geçici 5 inci madde ilave edilmiştir.

Fon Kurulunun, göreve başladıktan itibaren dört aylık süre içinde daha önce 15 inci maddenin (3) numaralı fıkrası uyarınca yeniden itfa planına bağlanan ve 30/1/2002 tarih ve 4743 sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun uyarınca finansal yeniden yapılandırma çerçeve anlaşmaları kapsamına giren tüm alacaklarla ilgili anlaşmalar ile protokoller tahsil kabiliyeti ile diğer şartlar açısından hiçbir sınırlamaya tâbi olmaksızın yeniden gözden geçirilmesine dair hüküm getirilmesi amacıyla Tasarıya, Geçici 6 ncı madde ilave edilmiştir.

Tasarının 29 uncu maddesi 35 ve 30 uncu maddesi 36 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Köksal Toptan</i>	Halil Özyolcu	<i>Ramazan Can</i>
Zonguldak	Ağrı	Kırıkkale
	(İmzada bulunamadı.)	
Kâtip	Üye	Üye
<i>Hasan Kara</i>	Mehmet Ziya Yergök	<i>Feridun Fikret Baloğlu</i>
Kilis	Adana	Antalya
	(İmzada bulunamadı.)	(Aynıışık oy gerekçemi sunuyorum.)

Üye <i>Orhan Yıldız</i> Artvin	Üye <i>Yüksel Çorbacıoğlu</i> Artvin (Karşı oy gerekçemi sunacağım.)	Üye <i>Semiha Öyüş</i> Aydın
Üye <i>Feridun Ayvazoğlu</i> Çorum (Tasarıya evet, ama ayrışık oy kullanıyoruz.)	Üye <i>Muzaffer Külcü</i> Çorum	Üye <i>Mahmut Durdu</i> Gaziantep
Üye Esat Canan Hakkâri (İmzada bulunamadı.)	Üye <i>Recep Özel</i> Isparta	Üye Mehmet Yılmazcan Kahramanmaraş (İmzada bulunamadı.)
Üye <i>Hakkı Köylü</i> Kastamonu Üye <i>Muharrem Kılıç</i> Malatya (Tasarıya evet, ancak yapılan hukuk dışı düzenlemelere karşıyım.)	Üye <i>Harun Tüfekçi</i> Konya Üye <i>İsmail Bilen</i> Manisa	Üye <i>Kerim Özkul</i> Konya Üye <i>Orhan Eraslan</i> Niğde (Tahsilata evet, hukuksuzluğa hayır. Ayrışık oy gerekçem eklidir.)
Üye <i>Ömer Kulaksız</i> Sivas	Üye <i>Mehmet Nuri Saygun</i> Tekirdağ (Ayrışık oy gerekçem eklidir.)	Üye <i>Bekir Bozdağ</i> Yozgat

AYRIŞIK OY YAZISI

Bankalar Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Bir Kanun Hükümünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısının amacı açısından doğru ve yararlı buluyoruz.

Batan ve hortumlanan bankalarda kamunun parasının, hazinenin parasının tahsili için her türlü yasal önlemin alınmasına taraftarız. Bu açıdan yasayı amaç yönünden uygun buluyoruz.

Ancak yolsuzlukla mücadelenin hukuk içinde yapılabileceğini biliyoruz. Ülkemiz hukuk mu, yolsuzlukla mücadele mi ayırđına getirilmemelidir. Yolsuzlukla mücadele hukuk çerçevesi içinde yapılmalıdır.

Hortumlanan paraların tahsiline evet diyoruz. Ancak Anayasa ve hukukun evrensel kurallarının ihlaline taraftar değiliz.

Hortumlanan paraların geri alınması doğrultusunda irademizi ortaya koyarak bu noktada önemli zaafı olduğunu bildiğimiz yasa tasarısına bu kayıtlarla evet oyu kullanıyoruz.

Ayrışık oy gerekçemiz arz olunur.

Orhan Eraslan

Niğde

Yüksel Çorbacıoğlu

Artvin

Feridun Baloğlu

Antalya

M. Nuri Saygun

Tekirdağ

Muharrem Kılıç

Malatya

Feridun Ayvazoğlu

Çorum

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

18.6.1999 tarihli Bankalar Kanununun 22 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifim, ilişikte sunulmaktadır.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Asım Aykan

Trabzon

GENEL GEREKÇE

Cezalandırmanın ıslah amacı olduğu kadar suçtan doğan zararları tazmin amacı ve etkisi de olmalıdır. 4389 sayılı Bankalar Kanununa muhalefetten mahkûm olanlar, tutukluluk sürelerinin de meşruten tahliye durumunda hesaba katılmasıyla, aldıkları cezanın oldukça az sayılabilecek bir kısmını çekerek tahliye olmaktadır. Hiç şüphesiz, hürriyetin kısıtlanmasının mahkûm üzerinde büyük bir tesiri vardır. Âdeta ferdîyetin ortadan kalkması söz konusudur. Bu olumsuzluktan kurtulmak için, hükmedilen borç veya para cezası ödenmedikçe, şartlı tahliyeden yararlanamayacağı hakikatiyle karşı karşıya kalan hükümlü ve kendisinin hukuk dışı olarak elde ettiği kazançtan yararlandırdığı kişiler, suç ile elde ettikleri borcun ödenmesi yoluna gidebilecekler; böylece, suçtan dolayı zarar görenlerin haklarının iadesi ve dolayısı ile korunması sağlanmış olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - 4389 sayılı Bankalar Kanununa muhalefetten mahkûm olanlar, tutukluluk sürelerinin de meşruten tahliye durumunda hesaba katılmasıyla, aldıkları cezanın oldukça az sayılabilecek bir kısmını çekerek tahliye olmakta, işledikleri suçtan zarar görenlerin zararları, hükmedilen borç veya para cezasının ödenmemesi durumunda tazmin edilmemektedir. Şartlı tahliyeden yararlanabilmek için hükümlü ve kendisinin hukuk dışı olarak elde ettiği kazançtan yararlandırdığı kişiler, suç ile elde ettikleri borcun ödenmesi yoluna gidebileceklerdir. Böylece, suçtan dolayı zarar görenlerin haklarının iadesi ve dolayısı ile korunması sağlanmış olacaktır.

Madde 2, 3. - Kanunun yürürlük ve yürütme maddeleridir.

TRABZON MİLLETVEKİLİ ASIM AYKAN'IN TEKLİFİ
BANKALAR KANUNUNA BİR FIKRA EKLENMESİNE DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1. - 18.6.1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanununun 22 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“11. Bu Kanuna muhalefetten dolayı hükümlü olanlar, hukuken kabul edilebilir imkânsızlık veya engel bulunmadığı takdirde, mahkûmiyete esas alınan fiil sayesinde elde edilen haksız menfaati kanunî faiziyle ilgisine geri vermedikçe ve hükmedilen borcu veya para cezasını kanunî faizi ve zamları ile birlikte tamamen ödemedikçe şartlı tahliyeden yararlandırılmazlar.”

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**BANKALAR KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN
KANUN TASARISI**

MADDE 1.- 18.6.1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 286 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Mahkemeye sunulan bilirkişi raporunun maddî olgu ve fiilî gerçeklerle bağdaşmadığı yönünde kuvvetli emare ve şüphelerin bulunduğu kanaatine ulaşıldığı takdirde, bu bilirkişiler hakkında diğer kanunlardaki hukukî ve cezaî sorumluluklar saklı kalmak şartıyla 19.4.1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu hükümleri uyarınca işlem yapılmak üzere dava dosyasının tasdikli bir örneği yetkili Cumhuriyet savcılığına gönderilir."

MADDE 2.- 4.4.1929 tarihli ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 76 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Mahkemeye sunulan bilirkişi raporunun maddî olgu ve fiilî gerçeklerle bağdaşmadığı yönünde kuvvetli emare ve şüphelerin bulunduğu kanaatine ulaşıldığı takdirde, bu bilirkişiler hakkında diğer kanunlardaki hukukî ve cezaî sorumluluklar saklı kalmak şartıyla 19.4.1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu hükümleri uyarınca işlem yapılmak üzere dava dosyasının tasdikli bir örneği yetkili Cumhuriyet savcılığına gönderilir."

MADDE 3.- 8.1.1943 tarihli ve 4353 sayılı Maliye Vekâleti Baş Hukuk Müşavirliğinin ve Muhakemat Umum Müdürlüğünün Vazifelerine, Devlet Davalarının Takibi Usullerine ve Merkez ve Vilâyetler Kadrolarında Bazı Değişiklikler Yapılmasına Dair Kanunun 2 nci maddesine aşağıdaki (G) bendi eklenmiştir.

"G) 19.4.1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununun 17 nci maddesinin birinci fıkrasındaki suçlardan genel bütçeli daireleri ilgilendirenlerin ceza davalarını ve özel kanun hükümlerine göre Hazine alacağı sayılan alacakları dava, takip, müdafaa ve tahsil etmek;"

MADDE 4.- 4353 sayılı Kanunun 22 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"İdarî davalarda temsil için 36 ncı maddenin birinci fıkrası uyarınca serbest avukatlardan hizmet satın alınabilir."

MADDE 5.- 4353 sayılı Kanuna 26 ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 26/a maddesi eklenmiştir.

"Tedbirler

MADDE 26/a- 31.7.2003 tarihli ve 4969 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 2 nci maddesinde ve 18.6.1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanununda, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna tanınan dava, takip ve tahsile ilişkin yetkileri kullanmaya, tedbirleri talep etmeye Maliye Bakanlığı Baş Hukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü de yetkilidir."

MADDE 6.- 4353 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Avukatlık hizmetinin satın alınması

Madde 36.- Çok önemli ve istisnaî sebeplerle ihtiyaç duyulan hâllerde; Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla, 4.1.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin (b) bendi hükmüne göre şartname düzenlenmeksizin ve teminat aranmaksızın pazarlık usulüyle serbest avukatlardan hizmet satın alınabilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Milletlerarası yargı organlarında Devletin taraf olduğu davalar ile, milletlerarası tahkim yoluyla çözümlenmesi öngörülen uyuşmazlıklarla ilgili davalarda; Devleti ve genel bütçeye dahil daireleri temsil etmek ve savunmak üzere Türk ve yabancı uyruklu avukatlardan ya da avukatlık ortaklıklarından, 4.1.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin (b) bendi hükmüne göre şartname düzenlenmeksizin ve teminat aranmaksızın pazarlık usulüyle hizmet satın alınabilir.

4389 sayılı Bankalar Kanununun Hazine alacaklarının takibine ilişkin hükümleri uyarınca yapılacak takiplerde ve açılacak davalarda, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun kadrolu avukatları ile muvafakatleri alınmak suretiyle sözleşmeli avukatları da, özlük hakları veya sözleşmeden doğan hakları Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından karşılanmak üzere görevlendirilebilir."

MADDE 7.- 18.2.1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun

4 üncü maddesine (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (d) bendi eklenmiştir.

"d) 18.6.1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanunu hükümlerine göre temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimleri veya hisseleri kısmen veya tamamen Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna intikal eden bankalara, tasfiyeleri Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu eliyle yürütülen müflis bankaların iflâs idarelerine ait taşıtlar."

MADDE 8.- 29.7.1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci cümlesinde yer alan "(a), (b) ve (s)" ibaresi "(a), (b), (s) ve (y)" şeklinde değiştirilmiş ve (v) fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki (y) fıkrası eklenmiştir.

"y) 18.6.1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanunu hükümlerine göre temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimleri veya hisseleri kısmen veya tamamen Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna intikal eden bankalara, tasfiyeleri Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu eliyle yürütülen müflis bankaların iflâs idarelerine ait binalar,"

MADDE 9.- 1319 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinin birinci cümlesinde yer alan "(a), (b) ve (f)" ibaresi "(a), (b), (f) ve (ı)" şeklinde değiştirilmiş (h) fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki (i) fıkrası eklenmiştir.

"ı) 4389 sayılı Bankalar Kanunu hükümlerine göre temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimleri veya hisseleri kısmen veya tamamen Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna intikal eden bankalara, tasfiyeleri Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu eliyle yürütülen müflis bankaların iflâs idarelerine ait arazi ve arsalar;"

MADDE 10.- 6.1.1982 tarihli ve 2575 sayılı Danıştay Kanununun 34 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 34.- Onuncu Daire:

- a) Türk parasının kıymetini koruma mevzuatından,
- b) Sermaye Piyasası Kanunundan,
- c) Rekabetin Korunması Hakkında Kanundan,
- d) Bankalar Kanunundan,
- e) Elektrik Piyasası Kanunu ile Doğal Gaz Piyasası Kanunundan,
- f) Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine Dair Kanundan,
- g) Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtırılması Hakkında Kanundan,
- h) Yap-İşlet Modeli ile Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkında Kanundan,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

- ı) Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmelerine Dair Kanundan,
- j) Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanundan,
- k) Kamu İhale Kanunundan,
- l) Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanundan,
- m) Şeker Kanunundan,
- n) Telsiz Kanunundan,

doğan dava ve işler ile idare mahkemeleri arasında görev ve yetkiye ilişkin uyumsuzluklarda ve bağlı davalarda merci tayinine ve vergi davalarına bakan dava daireleri hariç diğer dava dairelerinin görevi dışında kalan uyumsuzluklara ilişkin dava ve işleri çözümler."

MADDE 11.- 25.10.1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun

17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (m) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"m) 18.6.1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanunu hükümlerine göre temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimleri veya hisseleri kısmen veya tamamen Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna intikal eden bankalara, tasfiyeleri Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu eliyle yürütülen müflis bankaların iflâs idarelerine ait mal ve hakların (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) teslimi ve kiralanması."

MADDE 12.- 19.4.1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununun 17 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu Kanunda ve 18.6.1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanununda yazılı suçlarla, irtikâp, rüşvet, basit ve nitelikli zimmet, görev sırasında veya görevinden dolayı kaçakçılık, resmî ihale ve alım ve satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarının açıklanması veya açıklanmasına sebebiyet verme suçlarından veya bu suçlara iştirak etmekten sanık olanlar hakkında 2.12.1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanmaz."

MADDE 13.- 3628 sayılı Kanunun 18 inci maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Yukarıdaki fıkraya göre yapılan ihbar veya takipsizlik kararı ve iddianame Cumhuriyet başsavcılığınca, Maliye Bakanlığı Baş Hukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü ile varsa diğer ilgili kamu kurum veya kuruluşlarına bildirilir. Hazine avukatının yazılı başvuruda bulunması hâlinde, Maliye Bakanlığı, başvuru tarihinde müdahil sıfatını kazanır."

MADDE 14.- 3628 sayılı Kanunun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 20.- Özel kanunlarında aksine bir hüküm bulunsa bile ilgili gerçek veya tüzel kişiler veya kamu kurum ve kuruluşları; bu Kanuna göre takip, soruşturma ve kovuşturmaya yetkili kişi, Maliye Bakanlığı Baş Hukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü veya temsilcisi ve diğer mercilerce istenen bilgileri gecikmeksizin eksiksiz vermek zorundadır. Aksine davranan kişiler hakkında bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilir. Bu ceza, para cezasına veya tedbirlerden birine çevrilemez ve ertelenemez."

MADDE 15.- 13.11.1996 tarihli ve 4208 sayılı Kararının Aklanmasının Önlenmesine, 2313 Sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunda, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda ve 178 Sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 2 nci maddesinin (a) bendine (5) numaralı alt bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki (6), (7) ve (8) numaralı alt bentler eklenmiş, mevcut (6) numaralı alt bent buna göre teselsül ettirilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

"6. 4389 sayılı Bankalar Kanununun 22 nci maddesinin (3) ve (4) numaralı fıkrasındaki,

7. 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 47 nci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (1) ilâ (7) numaralı alt bentlerindeki,

8. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen veya Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından tasfiyeye tâbi tutulan bankalara dair iflâs ve konkordatoya ilişkin olarak 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanununun 333 üncü maddesindeki,"

MADDE 16.- 4208 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci cümlesinde geçen "on" ibaresi "onbeş" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 17.- 18.6.1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanununun 9 uncu maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendine aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

"Mal bildiriminde bulunması gerekenlerin, bildirimde belirtmedikleri veya gerçeğe aykırı olarak bildirdikleri her türlü taşınır ve taşınmaz mal, hak ve alacak, gelir ve harcamalar da haksız mal edinme hükümlerine tâbidir. Haksız mal edinmediğini ispat edene bu hüküm uygulanmaz."

MADDE 18.- 4389 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin (5) numaralı fıkrasının (c) bendinin birinci cümlesinden sonra gelmek üzere "Borçlu tarafından ödenmesi gereken tahsil harcı dahil her türlü vergi, resim, harç ve masraflar Fon alacağından mahsup edilemez." cümlesi eklenmiş, dördüncü cümlesinde yer alan "her türlü ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz" ibaresi "her türlü ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz ve tehir-i icra" şeklinde değiştirilmiş, aynı bende aşağıdaki paragraf eklenmiş ve (d) bendinin birinci ve ikinci paragraflarında yer alan "(1)" ibaresi "(1) ve (2)" şeklinde değiştirilmiştir.

"Bu Kanun hükümlerine göre temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimleri veya hisseleri kısmen veya tamamen Fona intikâl eden bankaların, tasfiyeleri Fon eliyle yürütülen müflis bankaların iflâs idarelerinin ve Fonun, yukarıda belirtilen işlemler nedeniyle kendi aralarındaki ve/veya diğer gerçek ve tüzel kişilerle aralarındaki işlemler nedeniyle düzenlenen sözleşmeler, belgeler ve sair kâğıtlar ile bunların değiştirilmesi, yenilenmesi, uzatılması, devredilmesi ya da yeni bir itfa plânına bağlanması, alacakların teminatlandırılması, teminatların devir alınması, tarafların sulh ve/veya ibra olması ve/veya her ne nam altında olursa olsun herhangi bir işleme tâbi tutulması nedeniyle düzenlenen kâğıtlar ve/veya belgeler her türlü vergi, resim ve harçlar ile özel kanunları ile hükümlenen malî yükümlülüklerden müstesnadır. Bu hüküm üçüncü kişiler yönünden, Fonun ve/veya Fona intikâl eden bir bankanın ve/veya tasfiyeleri Fon eliyle yürütülen müflis bankaların iflâs idarelerinin alacaklarının tahsili ile ilgili işlemlere taraf olmaları hâlinde uygulanır."

MADDE 19.- 4389 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin (3) numaralı fıkrasının dördüncü cümlesinde yer alan "6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen oranda gecikme zammı uygulanır" ibaresi "doğduğu tarih itibarıyla Toptan Eşya Fiyat Endeksi (TEFE) oranında aylık gecikme faizi uygulanır ve bu alacakların vadesi, Fon tarafından devir alındığı gündür." şeklinde değiştirilmiş, dokuzuncu cümlesinden sonra gelmek üzere "Borçlu veya borçlunun malları başka mahallerde bulunduğu takdirde, Fon, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerini, kendi tahsilat dairesi aracılığı ile uygulayabileceği gibi, gerekli hâllerde talebi üzerine, uygulama o mahaldeki Maliye Bakanlığı Tahsil Dairesi tarafından yapılır." cümlesi, ondördüncü cümlesine "Fon, devraldığı ve dava veya iflâs takibine konu etmekle görevli ve yetkili olduğu alacakları" ifadesinden sonra gelmek üzere " ve 6183 sayılı Kanuna göre takip ettiği ve/veya edeceği alacakları" ibaresi ve bu fıkraya son cümle olarak "Fon aslen veya devir suretiyle sahip olduğu her türlü alacağının teminatı teşkil etmek üzere

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Türk parası ve/veya taşınmaz rehni ve/veya taşınır rehni dahil olmak üzere her türlü aynı ve şahsî teminatı almaya ehil ve yetkilidir." cümlesi eklenmiş, (7) numaralı fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (b) bendine aşağıdaki paragraflar eklenmiş, (9) numaralı fıkrasının (c) bendinde yer alan "Fon bakımından dokuz ay süreyle durur." ibaresi "Fon bakımından kesilir ve bu süreler işlemez." şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki (e) bendi ve maddeye aşağıdaki fıkra (10) numaralı fıkra olarak eklenmiştir.

"a) Fon alacağının tahsili bakımından yarar görmesi hâlinde ve Fona borçlu olup olmadıklarına bakılmaksızın; hisseleri kısmen veya tamamen kendisine intikâl eden bir bankanın yönetim ve denetimine sahip olduğu iştiraklerinin, bu bankanın yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya birlikte elinde bulunduran tüzel kişi ortaklarının, gerçek ve tüzel kişi ortaklarının yönetim ve denetimini doğrudan ya da dolaylı olarak tek başına veya birlikte elinde bulundukları şirketlerin ortaklarının, bu şirketlerde sahip oldukları hisselerinin tamamına ve/veya bir kısmına ilişkin temettü hariç ortaklık hakları ile bu şirketlerin yönetim ve denetimini devralmaya ve şirket ana sözleşmesinde belirlenen yönetim, müdürler ve denetim kurulu üyelerinin sayılarıyla bağlı kalmaksızın görevden almak ve/veya üye sayısını artırmak ve/veya eksiltmek suretiyle bu kurullara üye atamaya yetkilidir.

Bu hüküm, bankanın yönetim ve denetimini doğrudan ya da dolaylı olarak, tek başına veya birlikte elinde bulunduran ortakların, banka kaynaklarını bankanın emin şekilde çalışmasını tehlikeye düşürecek biçimde doğrudan veya dolaylı olarak kendi lehlerine kullandıkları veya bankayı bu suretle zarara uğrattıklarının tespiti hâlinde uygulanır.

Fonun yönetim ve denetimine sahip olduğu şirketlerin ve/veya bu fıkra uyarınca yönetimini ve denetimini devir aldığı şirketlerin, Fon tarafından atanan yönetim, müdürler ve denetim kurulu üyeleri ile Fonun atadığı bu yöneticiler tarafından şirket temsil ve ilzam ile yetkili kılınan genel müdür, genel müdür yardımcısı ve müdür gibi şirket çalışanları, bu şirketlere Fon tarafından yönetim ve denetim kurulu üyeleri ile müdürlerin atanmasından sonra, şirket hisselerinin ve/veya aktiflerinin satışı ve bu satışlardan elde edilen tutarları Fon alacaklarına mahsup etmeye veya şirketlerin kamu borçları ve/veya Sosyal Sigortalar Kurumuna borçları ile sair borçlarının ödemede kullanmaya ve bu işlemler ile ilgili kararlar almaya 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 324 üncü maddesi ile bağlı kalmaksızın yetkilidirler. Şirketlerin sermayesini kaybetmesinden ve/veya borca batık olmasından dolayı mahkemeye bildirimde bulunma yükümlülükleri yoktur. Bildirimde bulunmaktan dolayı bu şahıslar hakkında İcra ve İflâs Kanununun 179, 277 ve devamı maddeleri ile 345/a maddeleri hükümleri uygulanmaz ve Türk Ticaret Kanununun 341 inci maddesi uyarınca şahsî sorumluluk davası açılmaz. Yönetim ve denetimi Fon tarafından devir alınmamış şirketlere Fon tarafından atanan yönetim ve denetim kurulu üyeleri ile müdürler ortaklar genel kurulunca görevden alınmayacağı gibi ibra edilmeyerek haklarında kendilerinin görev yaptıkları dönem veya dönemler dışında şahsî sorumluluk davası da açılmaz."

"Bu bendin birinci cümlesindeki gerçek ve tüzel kişilerden herhangi birisinin temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim veya denetimi ve/veya hisseleri Fona intikal eden bir bankanın kaynağını kullanmış olmasından dolayı Fona borçlu olması kaydıyla Fona intikal eden bir bankadan ilk kredinin ve/veya banka kaynağının kullanılmasından sonra, bu bendin birinci cümlesinde belirtilen gerçek ve tüzel kişilerin, edindikleri ve/veya bu suretle üçüncü kişilere edindirdikleri para, her türlü mal, hak ve alacaklarının banka kaynağı kullanılmak suretiyle edinildiği ve/veya edindirildiği kabul edilir ve bu gerçek kişiler ile tüzel kişiler tarafından edinilen para, her türlü mal, hak ve alacaklar

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

hakkında bu fıkra hükümlerini uygulamaya Fon yetkilidir. Bu suretle edinildiği ve/veya edindirildiği kabul edilen para, her türlü mal, hak ve alacaklar üzerinde ilk kredinin ve/veya banka kaynağının kullanıldığı tarihten sonra üçüncü kişilere yapılan satış, devir ve temlik, sınırlı aynı hak tesisi gibi işlemler ile üçüncü kişiler lehine tesis edilen aynı ve şahsî tüm haklar Fona karşı hüküm ifade etmez. Bu hukukî işlemlere taraf olan tüm şahısların küllî ve cüzî halefleri dahil, yukarıda belirtilen işlemlerin gerçekleşmesinden sonra edindikleri ve/veya edindirdikleri para, her türlü mal, hak ve alacaklar hakkında da bu fıkra hükümleri uygulanır. Yukarıda belirtilen işlemlere taraf olan üçüncü kişiler bankanın Fona devrinden sonraki işlemler nedeniyle, bu fıkranın birinci paragrafında sayılan kişiler ise bankanın Fona devrinden önceki ve/veya sonraki işlemler nedeniyle iyiniyet iddiasında bulunamazlar. Bankanın Fona devrinden önce satış, kira, devir ve temlik gibi işlemler ile aynı ve şahsî hak tesisine ilişkin işlemlere taraf olan üçüncü kişiler iyiniyetli olduklarını kanıtlamak zorundadırlar.

Bu fıkranın (a) bendinin birinci cümlesinde ve bu bendin birinci cümlesinde sayılan gerçek ve tüzel kişilerin yönetim ve/veya denetimindeki şirketlerde ve/veya işletmelerinde iş akdine bağlı ve/veya bağlı olmaksızın geçici ve/veya sürekli olarak istihdam edilen şahısların kurucusu, ortağı, yöneticisi veya denetçisi olduğu şirketlerin; bir iş akdine bağlı olmaksızın, yukarıda sayılan şahısların vekaleten ve/veya ticarî mümessil ve/veya ticarî vekil sıfatıyla ve/veya vekaletsiz iş görme hükümleri gibi herhangi bir hukukî ilişkiye dayanarak geçici ve/veya sürekli olarak temsil eden şahıslar ile temsil ettikleri gerçek ve/veya tüzel kişilerin; bu bentte belirtilen şahıslar dışındaki ve/veya bunlar tarafından kurulan şirketlere bankacılık mevzuatına ve/veya teamüllerine uyulmadan ve/veya teminatsız ve/veya yetersiz teminat ile kredi kullandırılan ve/veya genellikle faaliyet yeri olarak aynı adresi kullanan ve/veya yapılan sözleşmelere cayma hakkı ve/veya borcun nakli gibi hükümler koymak suretiyle kullandıkları kredileri ve/veya banka kaynaklarını bankanın yönetim ve denetimini doğrudan ve/veya dolaylı olarak tek başına ve/veya birlikte elinde bulunduran gerçek ve tüzel kişilere ve/veya bunların ve/veya bankanın iştiraklerine ve/veya doğrudan veyahut dolaylı bağı bulunan şahıs ve şirketlere yukarıdaki bentlerde sayılan gerçek veya tüzel kişilere aktarılmasını sağlayan gerçek veya tüzel kişilerin kullanmış oldukları krediler ve/veya banka kaynakları bankanın yönetim ve denetimini doğrudan ve/veya dolaylı olarak, tek başına veya birlikte elinde bulunduran ortaklar tarafından kullanılmış banka kaynağı sayılır ve bu şahıslar ile edindikleri ve/veya üçüncü kişilerce edindirdikleri para, her türlü mal, alacak ve haklar hakkında bu fıkra hükümleri uygulanır."

"e) Fon tarafından başlatılan ve/veya Fona intikâl eden bankalardan devir alınan takiplerde borçlular tarafından yapılan tüm itirazlar satış dışında takip işlemlerini durdurmaz.

Fonun alacaklı olduğu dosyalarda yaptırılan kıymet takdirleri ile satış ilânlarının borçlular dışındaki ilgililere ilânen tebliği ile iktifa olunur.

Fonun alacaklı olduğu dosyalarda borçlu dışında ihalenin feshi davası açan davacıların ihale bedeli ve dava sonuna kadar işleyecek faiz ve masrafları da kapsayacak şekilde dosyaya teminat yatırılması şarttır. Aksi hâlde dava açılmamış sayılır.

Açılan ihalenin feshi davasının davacı aleyhine sonuçlanması hâlinde dosyaya yatırılan teminat sıra cetvelinde pay düşen alacaklılara garameten ve derhal ödenir.

Fonun alacaklı olduğu icra dosyalarında Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna ödenmesi gereken satış bedelleri sıra cetvelinin kesinleşmesi beklenmeksizin teminatsız olarak ödenir."

"10. Fon alacaklarının tahsilini teminen, Fon tarafından bu Kanun hükümleri çerçevesinde açılan davalarda verilen tedbir kararları uyarınca üzerine tedbir konulan para, her türlü mal, hak ve

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

alacaklar, bu davalara konu alacakların yasal teminatını oluşturur ve karar kesinleşinceye kadar devam eder. Mahkemece karara bağlanan alacaklar tedbir konulan para, mal ve her türlü hak ve alacakların bedelinden imtiyazlı alacak olarak öncelikle tahsil olunur."

MADDE 20.- 4389 sayılı Kanuna 15 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 15/a maddesi eklenmiştir.

" Hazine alacağı

MADDE 15/a- Fon alacaklarından; yönetim ve denetimi Fona geçen ve bankacılık yapma izin ve yetkileri Kurul tarafından kaldırılarak tasfiyeye tâbi tutulan bankaların yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak elinde bulunduran ortaklarının kendi lehine kullandıkları her türlü banka kaynakları ve her ne ad altında olursa olsun kendilerine ait yurt içi ve yurt dışı şirket, finans kuruluşu, off-shore bankalara aktardıkları banka kaynakları ile eşleri, çocukları ve evlâtlıkları ve bunların diğer kan ve kayın hısımları adına açılmış krediler ile bunlara aktarılan her türlü kaynak aktarımları veya bankaların hâkim ortaklarının kendilerine veya şirketleri ile iştiraklerine rayiç bedelin altında ve muvazaalı yapılmış tüm devir ve temlikler, üçüncü kişilere yapılmış her türlü taşınır ve taşınmaz rehni ve ipotek gibi sınırlı aynı haklar ve bunlardan elde edilen nemalar, iştiraklerine ve bağlı şirketlerine aynı bankanın el değiştiren ortaklarının birbirlerine verdiği krediler ile aynı şekildeki bankaların karşılıklı birbirlerine verdikleri krediler, bankaya yüksek bedelle satılmış tüm mal, hisse ve hizmetler ve bunlardan elde edilen nemalar, uzun süreli kiralama veya finansal kiralama yolu ile kendisine aktarılan kaynak ve hizmetler bankanın yönetim ve denetim döneminde yeterli ticarî faaliyeti olmaksızın kaynak aktarımı amacıyla kurulmuş şirketlere verilen krediler ile bunlara aktarılan kira ve hizmet bedellerindeki nemalar, yurt dışı banka ve finans kuruluşları ile yapılan inancaşlı işlemler yolu ile aktarılan her türlü kaynaklar, bankalarının off-shore bankalarındaki yargı kararları nedeniyle ödedikleri mevduatları, bankanın yönetim kurulu ve kredi komitesi başkan ve üyeleri ile genel müdür, genel müdür yardımcıları, imzaları bankayı ilzam eden memurları, müdürlerinin kendileri, eşleri ve çocukları, evlâtlıkları ile bunların diğer kan ve kayın hısımlarına aktarılan her türlü kaynakların tümü Hazine alacağıdır. Bu alacaklar başkaca bir işleme gerek olmaksızın kanunen Hazineye intikal etmiş sayılır.

Yukarıdaki fıkra hükümleri borsadan hisse alan küçük pay sahibi ortakları ile Türk Ticaret Kanunu ve özel kanunları hükümleri gereğince yüzde birin altında zorunlu hisse alarak yönetimde ve denetimde görev alanlardan iyiniyetli olanlar hakkında uygulanmaz.

Bankanın yönetim kurulu ve kredi komitesi başkan ve üyeleri ile genel müdür, genel müdür yardımcıları, imzaları bankayı ilzam eden memurları ve şube müdürleri ile yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya birlikte elinde bulunduran ortaklarının kendileri, eşleri, çocukları ve evlâtlıkları ve bunların diğer kan ve kayın hısımları ile yapılan veya yapılacak olan yeniden yapılandırma anlaşmaları çerçevesinde Fonun alacakları da Hazine alacaklarıdır. Bu Hazine alacaklarına doğduğu tarih itibarıyla Toptan Eşya Fiyat Endeksi (TEFE) oranlarında aylık gecikme faizi uygulanır.

Bu alacaklar Maliye Bakanlığı tarafından 4353 sayılı Maliye Vekâleti Baş Hukuk Müşavirliğinin ve Muhakemat Umum Müdürlüğünün Vazifelerine, Devlet Dâvalarının Takibi Usullerine ve Merkez ve Vilâyetler Kadrolarında Bazı Değişiklikler Yapılmasına Dair Kanun ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri ile bu Kanunun özel hükümleri uyarınca takip ve tahsil olunur. Hazineye intikal eden malların yönetimi için kayyum atanmasına Maliye Bakanlığı yetkilidir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Kanunen Hazineye intikal eden Fon alacaklarına ilişkin olarak, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce Fon tarafından açılmış davalar ile başlatılmış takiplerde, Maliye Bakanlığı, hazine avukatının yazılı başvuruda bulunması halinde başvuru tarihinde müdahil sıfatını kazanır. Bu dava ve takipler ile irtibatlı ve birleştirilme kararı verilmiş davalar, Fon avukatları ile hazine avukatları tarafından birlikte yürütülür. Hazine alacağı sayılmayan Fon alacaklarına ilişkin olarak açılmış davalar ve yürütülen takiplerin Fon avukatları tarafından takip olunmasına devam olunur.

Yukarıdaki fıkralar hükümleri gereğince açılmış ve açılacak her türlü davalara adli tatilde de bakılır, bu davalarda bilirkişiler resmî kurum ve kuruluşlarda görev yapanlar arasından seçilir, duruşmalarda otuz günden fazla ara verilmez."

MADDE 21.- 4389 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin (7) numaralı fıkrasına aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

"Yurt dışında kurulu bankanın Türkiye'de şubelerinin bankacılık yapma ve mevduat kabul etme yetkilerinin kaldırıldığı tarih itibarıyla hazırlanacak bilançolarına göre Fon; yurt dışında kurulu bankanın unvanı altında merkez şubenin doğrudan iflâsını istemeye, iflâs yoluyla tasfiye etmeye, iflâs kararı verilmemesi ve/veya mevcutlarının, borç ve taahhütlerinden fazla olduğunun anlaşılması hâlinde bu Kanunun 18 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasına göre tasfiye etmeye ve/veya bu Kanun hükümlerine göre devir ve/veya birleştirmeye yetkilidir. Tüm şubelerin iflâs yoluyla tasfiyesi, Fonun uygun göreceği, merkez şubenin veya şubelerden birinin yerleşim yerinin bulunduğu yerde Fon tarafından gerçekleştirilir."

MADDE 22.- 4389 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının birinci cümlesindeki "üzerine" ibaresinden sonra gelmek üzere "doğrudan" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 23.- 4389 sayılı Kanuna 17 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 17/a maddesi eklenmiştir.

"İspat külfeti

MADDE 17/a- Fon tarafından 14, 15 ve 17 nci maddeler hükümleri uyarınca açılmış ve açılacak davalar ile Fona intikâl eden bankalar tarafından eski yöneticiler ve denetçiler aleyhine aslen açılan ve/veya külli halef sıfatı ile takip edilen ve/veya Fon tarafından kanunî halef ve/veya devir alanı ve temellük eden sıfatı ile takip edilen şahsi sorumluluk davalarında ispat külfeti davalılara aittir. Bu hüküm 15/a maddesi uyarınca Hazineye intikâl etmiş alacaklarla ilgili Hazine tarafından açılmış veya açılacak veya yürütülen dava ve takiplerde de aynen geçerlidir."

MADDE 24.- 4389 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin (5) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"5. a) Kurul kararlarına karşı açılacak idarî davalar ilk derece mahkemesi olarak Danıştayda görülür ve acele işlerden sayılır.

b) 14 üncü maddenin (3) ve (4) numaralı fıkraları uyarınca Kurul tarafından alınan kararlar aleyhine açılacak idarî davalarda, yürütmenin durdurulması kararı verilebilmesi için, ilgili bankanın yayımlanmış son bilançosunda gösterilen ödenmiş sermaye miktarının yüzde otuzundan az olmamak üzere belirlenecek teminat yatırılır. Bu idarî davalarda, yürütmenin durdurulması talebinin kabul veya reddi kararına yapılan itirazların karara bağlanmasından önce, tarafların istemi üzerine duruşma yapılmasına karar verilebilir."

MADDE 25.- 4389 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin (3) numaralı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki (4) numaralı fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

"4. 14 üncü maddenin (3), (4) ve (5) numaralı fıkraları hükümleri uyarınca temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi ve/veya hisseleri kısmen veya tamamen Fona intikal eden bir bankanın; hukuken veya fiilen yönetim ve denetimini elinde bulunduran yönetici olsun veya olmasın gerçek kişi ortakların 15/a maddesinde sayılan fiiller sonucu bankanın kaynaklarını, bankanın emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürecek şekilde doğrudan veya dolaylı olarak kendilerinin veya başkalarının menfaatlerine kullandırmakla bankayı her ne suretle olursa olsun zarara uğratarak kendilerinin veya başkalarının malvarlığının artışına neden olmaları zimmet olarak kabul edilir. Bu fiilleri işleyenler hakkında on yıldan yirmi yıla kadar ağır hapis ve yirmi milyar liradan seksen milyar liraya kadar ağır para cezasına hükmolunur. Ayrıca, meydana gelen zararın Hazine alacağı olarak müteselsilen ödenmesine karar verilir.

Zararın kovuşturma yapılmadan önce tamamıyla ödenmesi hâlinde cezanın üçte ikisi; ödeme hükümden önce gerçekleştirilmişse cezanın üçte biri indirilir.

Zararın miktarına göre, 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 522 nci maddesi hükümleri uygulanır."

MADDE 26.- 4389 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin (1) ilâ (4) numaralı fıkraları, (6) numaralı fıkrasının birinci paragrafının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde, aynı fıkranın üçüncü paragrafının birinci cümlesinin sonunda yer alan "açılmış sayılır." ibaresi "açılır." şeklinde ve bu paragrafın son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"1. 22 nci maddede belirtilen suçlardan dolayı soruşturma ve kovuşturmalar Cumhuriyet savcılarınca re'sen yapılır. Kurumun veya hazine avukatının başvuruda bulunması hâlinde, bunlar başvuru tarihinde müdahil sıfatını kazanırlar.

2. 22 nci madde kapsamında veya bu suçlarla bağlantılı olup da ağır ceza mahkemesinin görev alanına giren suçlara ait davalar, ilgili bankanın bulunduğu ilin adıyla anılan (1) numaralı ağır ceza mahkemelerinde görülür. Gerekli görülen yerlerde Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca bu tür suçlara bakmak üzere o yerlerdeki diğer ağır ceza mahkemeleri de görevlendirilebilir veya yeni ağır ceza mahkemesi de kurulabilir.

3. 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümleri saklı olmak üzere, 22 nci madde kapsamına giren veya bu suçlarla bağlantılı suçların soruşturmasında aşağıdaki hükümler tatbik olunur.

a) 22 nci madde kapsamına giren suçlarla ilgili hazırlık soruşturması, iş bölümü ilişkilerine göre, Cumhuriyet savcılarınca bizzat yürütülür. Bu suçlar, görev sırasında veya görevden dolayı işlenmiş olsalar bile, Cumhuriyet savcılarınca doğrudan soruşturma yapılır.

b) Bu suçların soruşturma ve kovuşturmalarında, 30.7.1999 tarihli ve 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanununun 2 ilâ 10 uncu maddeleri de uygulanır.

c) Bu suçlarla ilgili soruşturma ve kovuşturmalarda kolluk; soruşturma ve kovuşturma sebebiyle şüpheli, sanık, tanık, bilirkişi ve suçtan zarar görenleri, Cumhuriyet savcısının veya mahkeme naibinin veya istinabe olunan hâkimin emriyle belirtilen gün, saat ve yerde hazır bulundurmaya mecburdur. Bu emir, çağrılanlar hakkında kolluğa ihzar müzekkeresinde olduğu gibi zor kullanma yetkisi verir.

d) Cumhuriyet savcılarını, bu suçların soruşturmasında gerekli olması hâlinde, geçici olarak yargı çevresi içerisinde veya dışındaki, genel bütçeli dairelere ve katma bütçeli idarelere, bütün kamu kurum ve kuruluşlarına, belediyelere, resmî ve özel bankalara ait bina, araç, gereç ve personelden yararlanmak için istemde bulunabilirler. Bu istemler, ilgili kurum ve makamlarca geciktirilmeksizin yerine getirilir. Özürsüz olarak bu istemleri yerine getirmeyen sorumlu kişiler, üç aydan altı aya kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

e) Soruşturmanın gerekli kıldığı hâllerde, suç mahallî veya delillerin bulunduğu yerlere gidilerek soruşturma yapılır.

f) Soruşturmanın sonuçlanmasına kadar, bu suç faillerinin, her türlü mal, alacak para ve sair eş-yalarna Cumhuriyet savcısının yazılı emri ile elkonulur. Bu suçlara iştirak edenler ile suç faillerinin bu suçlar nedeniyle elde ettiği her türlü haksız kazanımın transferi sonucu elde edilen kan ve kayın hisimlar ile üçüncü şahıslar nezdindeki mal, alacak veya sair her türlü şeylere de Cumhuriyet savcısının yazılı emri ile elkonulur.

Elkoyma kararı yirmidört saat içinde yetkili ve görevli sulh hâkiminin onayına sunulur. Hâkim kırksekiz saat içinde kararını açıklar. Aksi hâlde elkoyma hükümsüz kalır.

4. 22 nci maddede yazılı suçlardan dolayı mahkûm olanlar, Fona veya Hazineye olan borçları ve tazminatları ödemediği veya mal varlıklarından tahsil olunamadığı sürece, bunlar hakkında 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanununun 4 ve 6 ncı madde hükümleri ile şartla tahliye hükümleri uygulanmaz. Bu hüküm, borsadan hisse alan küçük yatırımcı pay sahibi ortaklar hakkında uygulanmaz."

"Mülga 3182 sayılı Bankalar Kanununun 64 ve 65 inci maddeleri ile bu Kanunun 14 üncü maddesi uyarınca işlem yapılan bankalarla ilgili olarak, Bakan, Fon veya Kurum tarafından atanan yönetim kurulu ve denetleme kurulu üyeleri aleyhine görevlerinin ifası sebebiyle açılmış bulunan davalar Fon aleyhine açılmış sayılır ve bu davalarda husumet Fona yöneltilir, açılacak davalar ise doğrudan Fon aleyhine açılır."

"Bu şekilde atanan yöneticilere, atandıkları şirketlerin doğmuş veya doğacak kamu borçları ile Sosyal Sigortalar Kurumu borçlarının ödenememiş olması nedeniyle şahsî sorumluluk yüklenemez."

MADDE 27.- 4389 sayılı Kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

"EK MADDE 1.- 14 üncü maddenin (3) numaralı veya (5) numaralı fıkrasının (a) bendinin (aa) alt bendi uyarınca bankacılık işlemi yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan bankalarda bulunan ve doğruluğu hiçbir şüpheye yer vermeyecek şekilde kanıtlanan tasarruf mevduatı niteliğini haiz hesaplar, Hazine Müsteşarlığı ve Fonun müşterek önerisi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek esas ve usullere göre Fon tarafından ödenir.

1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu ile bu Kanun uyarınca banka tarafından yetkili mercilere beyan edilen sigortaya tâbi tasarruf mevduatı tutarı ile Fon tarafından tespit edilen tasarruf mevduatı tutarı arasında bir fark bulunması halinde, bu fark nispetinde bankanın yönetim kurulu ve kredi komitesi başkan ve üyeleri ile genel müdür, genel müdür yardımcıları, imzaları bankayı ilzam eden memurları ve şube müdürleri ile yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya birlikte elinde bulunduran ortaklarının, kendilerine, eşlerine ve çocuklarına ait bankalar ve banka dışı malî kurumlar ile diğer gerçek ve tüzel kişiler nezdindeki, kiralık kasa mevcutları da dahil olmak üzere, hak ve alacakları, döviz tevdiat hesapları ve limitli ve limitsiz kredi kartı ve ATM kartları hesapları dahil tüm banka hesaplarının dondurulmasına, kara, hava ve deniz taşıtları dahil her türlü taşınır ve taşınmaz mal, kıymetli evrak ve yurt içi veya yurt dışı Hazine bonosu, Devlet tahvili, hisse senedi, yatırım fonları katılım belgeleri gibi diğer menkul değerlerle, bağımsız ticarî işletme, fabrika ve tesisler, bu tesislerin işletilmesine yönelik marka ve lisans hakları, kamu imtiyaz sözleşmelerinden doğan televizyon kanalı, elektrik santrali gibi bir tesisin kurulması ve işletilmesi yetkilerini veren lisans, ruhsat ve işletme hakları ile bu tesisleri lisans hakkı ile veya lisans hakkı bulunmadan işleten ve kuran şirketlere ait hisse senetleri, hak ve alacakların üzerindeki tasarruf yetkisinin tamamen veya kısmen kaldırılmasına, belirtilen tüm mal, kıymetli evrak, nakit ve diğer değerlerin zaptına ve/veya resmî sicillerdeki kayıtları üzerinde ihtiyati

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

tedbir konulmasına, bunların bir tevdi mahalline yatırılmasına ve hak ve alacakların üzerine diğer tedbirlerin konulmasına, bunlardan elde edinilmiş her türlü taşınır ve taşınmaz mal, hak ve alacaklar ile kıymetli evrak, nakit, bir tesisi işletme ve kurma hakkı veren marka ve lisans hakları, bu tesisleri lisans hakkı ile veya lisans hakkı bulunmadan işleten, kuran ve hak sahibi niteliğini haiz şirketlere ait hisse senetleri hakkında belirtilen tedbirlerin alınmasına, Fonun veya kanunen Hazineye intikal eden alacaklara ilişkin olarak Maliye Bakanlığını temsilen hazine avukatının talebi üzerine ilgili bankanın merkezinin bulunduğu yerdeki sulh ceza hâkimi, yargılama sırasında ise mahkeme tarafından karar verilir. Ayrıca, yukarıda belirtilen farkın 14 ve 15 inci maddelerde yer alan hükümler dahilinde takip ve tahsiline Fon veya kanunen Hazineye intikal eden alacaklara ilişkin olarak Maliye Bakanlığı tarafından karar verilebilir. Bu hükümler, yukarıda sayılan kişiler adına hareket eden veya onlar hesabına kendi adına para, mal veya hak edinen kişiler hakkında da uygulanır.

Tedbire ilişkin talepler, hâkim veya mahkeme tarafından evrak üzerinde yapılacak inceleme sonucunda derhal ve nihayet yirmidört saat içinde sonuçlandırılır. Gecikmesinde sakınca görülen hallerde Cumhuriyet başsavcılıkları da hak ve alacakların dondurulmasına karar verebilir. Cumhuriyet başsavcılıkları bu kararı en geç yirmidört saat içinde sulh ceza hâkimine bildirir. Hâkim en geç yirmidört saat içinde bu kararı onaylayıp onaylamamaya karar verir. Hâkim tarafından onaylanmayan kararlar hükümsüz kalır.

Sulh ceza hâkimince verilen tedbirler, Maliye Bakanlığı Baş Hukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü, Kurum veya Fonun, bankanın bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izninin kaldırıldığı tarihten itibaren bir yıl içerisinde suç duyurusunda bulunmaması halinde sona erer. Bu süre içerisinde suç duyurusunda bulunulması halinde tedbirler, takip-sizlik kararının veya açılacak dava sonucunda verilecek hükmün kesinleşmesine kadar devam eder. Mahkeme, bu Kanun hükümlerine göre Fon tarafından ödenen ve/veya ödenecek miktarın, sorumlular tarafından doğrudan Hazineye ödenmesine karar verir. Bu halde, tedbirler hükmolunan meblağın tahsiline kadar devam eder ve hükmolunan meblağ sorumluların bu fıkra uyarınca tedbirlere konu edilen para, mal, hak ve alacakları ile diğer mal varlığından tahsil olunur.

Yukarıdaki fıkralarda yer alan hükümlerin konusu olup, sorumluların boşanmış veya dul eşlerinin, diğer kan hısımları ile kayın hısımları ve üçüncü kişilerin mülkiyeti ve tasarrufuna geçirilmiş bulunan tüm mal, sınırlı aynı veya şahsî hak ve alacaklar hakkında da Fona veya kanunen Hazineye intikal eden alacaklar açısından Maliye Bakanlığını temsilen hazine avukatı tüm banka hesaplarının dondurulması, tasarruf yetkisinin kaldırılması, zapt, ihtiyati tedbir kararlarının alınmasını ve diğer kanunî sınırlamaların getirilmesini sulh ceza mahkemesinden veya yargılama sırasında görevli mahkemeden talep edebilir. Tüm bu mal, hak ve alacaklara ilişkin olarak açılacak veya açılmış davalarda bu kişiler Türk Medenî Kanununun 3 üncü maddesindeki iyiniyet karinesi ile 985 inci maddesindeki mülkiyet karinesinden ve tüm resmî sicillere iyiniyetli güven ilkesinden yararlanamaz. İyiniyetle edinmiş olduklarını ispatladıkları takdirde, yaptıkları ödemelerin muvazaalı olmayan rayiç değer olduğunu belgelendirmek şartıyla ödediklerinin aslî sorumluların mal varlığı ve diğer değerlerinden bu kişilere geri verilmesine mahkemece karar verilir. Bu hükümler boşanmış ve dul eşler bakımından bankanın Fona devrinden önceki iki yıl içindeki edinimlerine uygulanır.

Bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan bir banka nezdinde tasarruf mevduatı hesabı bulunmamasına rağmen sahte olarak düzenlediği belgeler veya sahte olduğunu bildiği belgeleri ibraz ederek veya ettirerek, kendisine veya bir başkasına ödeme yapılmasını talep eden kişilere, fiilleri daha ağır cezayı gerektirmediği takdirde, dört seneden sekiz seneye kadar ağır

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

hapis cezası verilir. Kendilerine veya gösterdikleri yahut hak sahibi kıldıkları kişilere ödeme yapıldıktan sonra bu fiilleri işledikleri ortaya çıkan kişilere, bu cezanın yanı sıra ödenen tutarın on katı kadar ağır para cezası verilir. Bu kişiler hakkında yukarıda belirtilen hükümler uygulanır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce gerçekleştirilen fiiller nedeniyle, bu madde hükümlerine göre Fon tarafından ödeme yapılmasına veya yapılacak olmasına sebebiyet veren kişiler ile bunların eş ve çocuklarına ait her türlü mal, hak ve alacaklar hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

EK MADDE 2.- Fona devredilen bankaların hâkim ortakları, bankanın yönetim kurulu üyeleri, genel müdür, genel müdür yardımcıları ve bunların eş ve çocukları ile evlâtlıklarının, bunların diğer kan ve kayın hısımlarının ve imzaya yetkili banka mensuplarının kendi aralarında veya üçüncü kişilerle yaptıkları taşınır ve taşınmaz rehni, ipotek, üst hakkı, intifa hakkı ve oturma hakkı gibi her türlü sınırlı aynı hak tesisine ilişkin sözleşmeler ile kara, hava ve deniz taşıtları gibi taşınır ve yalı, villa, ada, site, tüm eklentileri ile çiftlik gibi taşınmaz adı ve hasılat kira sözleşmeleri, taşınır veya taşınmaz mal finansal kiralama, uydu ve kablolu yayın kanalı kullanma hakkı, televizyon kanalı ile gazetelerin yayım hakkı, marka ve lisansı devir ve kullanma hakkı veren sözleşmeleri, idare ve hizmet vekâleti ile Avrupa Birliği standartları üzerinde prim ödemek suretiyle yapılan hayat, bireysel emeklilik, ihtiyarlık ve sağlık sigorta sözleşmeleri ve limitli veya limitsiz kredi kartı ile ATM kartı sözleşmeleri ile münferit veya karşılıklı verilen banka teminat mektupları, kabul kredileri ve avaller geçersiz sayılır. Bu sözleşmelerden elde edilen tüm maddî menfaatlerin Fon veya kanunen Hazineye intikal eden alacaklar bakımından Maliye Bakanlığı Baş Hukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü tarafından açılmış veya açılacak davalarda mahkemece doğrudan Hazineye aynı veya değer olarak verilmesi veya ödenmesine karar verilir. Bu sözleşmelerin geçersizliğinden dolayı karşı tarafça açılacak tazminat davalarında sözleşmede muvazaâ bulunmadığını ve sözleşmeyle ödenen bedelin muvazaalı olmayan rayiç bedel olduğunu ispat yükü davacıya aittir.

Borçlunun, bir borçludan beklenecek derecede hayatını idame ettirebilmesi için gerekli konut kiralaması yukarıdaki fıkra kapsamı dışındadır.

EK MADDE 3.- Bu Kanundan kaynaklanan banka, Fon ve Hazine alacaklarına ilişkin dava ve takiplerde zamanaşımı süresi yirmi yıldır. Hazine alacakları bakımından bu sürenin başlangıcı Fon tarafından ödeme yapılmasına veya yapılacak olmasına sebebiyet veren kişilerin fiillerinin gerçekleştiği tarihten itibaren başlar.

EK MADDE 4.- 15/a maddesine göre Hazine alacağı sayılan alacakların dava ve takibine ilişkin olarak Maliye Bakanlığınca; bu alacaklarla ilgili inceleme, araştırma, tespit, hukukî takip ve tahsile ilişkin işlerde görevlendirilecek denetim elemanları ile hukuk müşavirleri, muhakemat müdürleri, müşavir hazine avukatları ve hazine avukatlarından ve gerekirse genel ve katma bütçeli daireler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarından da eleman temin edilmek suretiyle oluşan özel takip ve tahsil çalışma grupları oluşturulabilir.

EK MADDE 5.- Kamu bankalarında (tasfiye edilen Emlak Bankası A.O. dahil) ve sermayesinin yarıdan fazlası kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan ya da hisselerinin çoğunluğu üzerinde bu kurum ve kuruluşların idare ve temsil yetkisi bulunan ve özel kanunla kurulmuş bankalarda bankacılık teamüllerine göre teminatl ve/veya yetersiz teminatl kredi kullanıp da vadesi geçtiği halde henüz ödenmemiş, süresi uzatılmamış veya yeniden yapılandırılmamış kredileri kullananlar ile münferit veya karşılıklı verilen banka teminat mektupları, kabul kredileri ve avaller,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

taşınır ve taşınmaz rehni, ipotek, üst hakkı, intifa hakkı ve oturma hakkı gibi her türlü sınırlı aynı hak tesisine ilişkin sözleşmeden doğan haklar için Fon ve Hazine alacaklarına ilişkin tedbir, takip ve tahsil hükümleri bankalarınca uygulanır."

MADDE 28.- Bu Kanunun 19, 20 ve 23 üncü maddeleri ile 27 nci maddesiyle 4389 sayılı Kanuna eklenen ek 1, ek 2 ve ek 5 inci maddelerinde yapılan düzenlemelerle ilgili olarak 31.7.2003 tarihli ve 4969 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin (4) numaralı fıkrası hükmü de uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 1.- Bu Kanunun yayımı tarihinden üç ay sonra bu Kanunun 20 nci maddesiyle Bankalar Kanununa eklenen 15/a ve 27 nci maddesiyle aynı Kanuna eklenen ek 1 ve ek 2 nci maddelerinde belirtilen geçersiz sözleşmeler kapsamındaki tüm taşınır ve taşınmazlara, her türlü hak ve alacaklara ilişkin kullanıma ve yararlanmaya devam edildiğinin tespiti hâlinde, bu mallar anılan maddelerde sayılan kişilerin kendi malları sayılır. Geçersiz sayılan sözleşme hükümleri gereğince üçüncü kişilerin elinde bulunan, bu maddede belirtilen her türlü mal, hak ve alacakların, lisans, marka ve ruhsat haklarının, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna veya Hazineye devrine mahkemece ayrıca karar verilir.

GEÇİCİ MADDE 2.- Bu Kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun taraf olduğu yeniden yapılandırma anlaşmalarında, Fon yerine Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı taraf sıfatını kazanır. Bu yeniden yapılandırma anlaşmaları ile ilgili Fona ait yetkiler, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun ilişkili olduğu Devlet Bakanı, Hazineden sorumlu Devlet Bakanı ve Maliye Bakanının müştereken belirleyeceği beş kişiden oluşan geçici komisyon tarafından kullanılır.

GEÇİCİ MADDE 3.- Bu Kanunun 26 ncı maddesiyle 4389 sayılı Bankalar Kanununun 24 üncü maddesinde yapılan değişiklikler, halen soruşturma, kovuşturma veya infazı devam edenler hakkında da uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 4.- Bu Kanunun 15, 20 ve 25 inci maddelerinde sayılan ceza ve hukuk davalarını kovuşturan, soruşturan ve yürüten Cumhuriyet savcıları ile hâkimler bu işleri ivedilikle yürütürler ve görevleri süresince disiplin nedenleri hariç meşru mazeretleri ve istemleri olmadıkça üç yıl süre ile başka bir yere veya göreve atanamazlar. Görev süresi dolanlar tekrar atanabilirler.

MADDE 29.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 30.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

G. Akşit

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı V.

O. Pepe

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Z. Ergezen

Tarım ve Köyişleri Bakanı

S. Güçlü

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür ve Turizm Bakanı V.

K. Unakıtan

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

BANKALAR KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA VE BİR KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TASARISI

MADDE 1.- 18.6.1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 286 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Mahkemeye sunulan bilirkişi raporunun maddî olgu ve fiilî gerçeklerle bağdaşmadığı yönünde kuvvetli emare ve şüphelerin bulunduğu kanaatine ulaşıldığı takdirde, bu bilirkişiler hakkında diğer kanunlardaki hukukî ve cezaî sorumluluklar saklı kalmak şartıyla 19.4.1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu hükümleri uyarınca işlem yapılmak üzere dava dosyasının tasdikli bir örneği yetkili Cumhuriyet savcılığına gönderilir."

MADDE 2.- 4.4.1929 tarihli ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 76 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Mahkemeye sunulan bilirkişi raporunun maddî olgu ve fiilî gerçeklerle bağdaşmadığı yönünde kuvvetli emare ve şüphelerin bulunduğu kanaatine ulaşıldığı takdirde, bu bilirkişiler hakkında diğer kanunlardaki hukukî ve cezaî sorumluluklar saklı kalmak şartıyla 19.4.1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu hükümleri uyarınca işlem yapılmak üzere dava dosyasının tasdikli bir örneği yetkili Cumhuriyet savcılığına gönderilir."

MADDE 3.- 8.1.1943 tarihli ve 4353 sayılı Maliye Vekâleti Baş Hukuk Müşavirliğinin ve Muhakemat Umum Müdürlüğünün Vazifelerine, Devlet Dâvalarının Takibi Usullerine ve Merkez ve Vilâyetler Kadrolarında Bazı Değişiklikler Yapılmasına Dair Kanunun 2 ncı maddesine aşağıdaki (G) bendi eklenmiştir.

"G) 19.4.1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununun 17 ncı maddesinin birinci fıkrasındaki suçlardan genel bütçeli daireleri ilgilendirenlerin ceza davalarını ve özel kanun hükümlerine göre Hazine alacağı sayılan alacakları dava, takip, müdafaa ve tahsil etmek;"

MADDE 4.- 4353 sayılı Kanunun İkinci Bölümünün başlığı "Tayin, terfi, mezuniyet ve özlük" şeklinde değiştirilmiş ve 27.6.1951 tarihli ve 5797 sayılı Maliye Vekaleti Baş Hukuk Müşavirliğinin ve Muhakemat Umum Müdürlüğünün Vazifelerine Devlet Davalarının Takibi Usullerine Dair Kanunun 2 ncı maddesi ile mülga 13 üncü maddesi aşağıdaki şeklide yeniden düzenlenmiştir.

"Devlet davalarını takip tazminatı

Madde 13- Maliye Bakanlığı Baş Hukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilâtında görev yapan personelden;

Baş Hukuk Müşaviri ve Muhakemat Genel Müdürüne, Hukuk Müşavirlerine, Muhakemat müdürlerine, muhakemat müdür yardımcılara, Müşavir Hazine avukatlarına ve Hazine avukatlarına "7500" gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda "Devlet davalarını takip tazminatı" ödenir.

Bu tazminat damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaz ve bu tazminata hak kazanmada ve ödemelerde aylıklara ilişkin hükümler uygulanır."

MADDE 5.- 4353 sayılı Kanunun 20 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Milletlerarası mahkemeler ile yurt dışındaki davalarda temsil yetkisi genel müdürün önerisi ve Bakanın onayı ile kullandırılır."

MADDE 6.- 4353 sayılı Kanunun 22 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"İhtisas gerektiren ve ihtiyaç duyulan hallerde; ilgili Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu Kararıyla 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 ncı maddesinin (h) bendi hükmüne göre serbest avukatlardan veya avukatlık ortaklıklarından hizmet satın alınabilir."

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 7.- 4353 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Avukatlık hizmeti satın alınması

Madde 36- İhtisas gerektiren ve ihtiyaç duyulan hâllerde; Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla, 4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin (h) bendi hükmüne göre serbest avukatlardan veya avukatlık ortaklıklarından hizmet satın alınabilir.

Milletlerarası yargı organlarında Devletin taraf olduğu davalar ile, milletlerarası tahkim yoluyla çözümlenmesi öngörülen uyuşmazlıklarla ilgili davalarda da; Devleti ve genel bütçe içerisindeki daireleri temsil etmek ve savunmak üzere Türk ve yabancı uyruklu avukatlardan ya da avukatlık ortaklıklarından da 4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin (h) bendi hükmüne göre hizmet satın alınabilir."

MADDE 8.- 10.2.1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasında yer alan "Defterdarlık Kontrol Memurlarından" ibaresi "Muhasebe Denetmeni, Vergi Denetmeni, Milli Emlak Denetmeni ve Bunların Yardımcıları" olarak değiştirilmiş. "Sosyal Sigortalar Kurumu Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Sigorta Denetleme Uzman ve Yardımcıları ile Aktüerleri" ve "Tapu ve Kadastro Denetmenleri ve Denetmen Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "4353 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (F) bendi ile 3 üncü maddesinin (D) bendi uyarınca görevlendirilecek kişilerden;" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 9.- 18.2.1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesine (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (d) bendi eklenmiştir.

"d) 18.6.1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanunu hükümlerine göre temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimleri veya hisseleri kısmen veya tamamen Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna intikal eden bankalara, tasfiyeleri Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu eliyle yürütülen müflis bankaların iflâs idarelerine ait taşıtlar."

MADDE 10.- 14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 146 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "6000" rakamı "15000" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 11.- 29.7.1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci cümlesinde yer alan "(a), (b) ve (s)" ibaresi "(a), (b), (s) ve (y)" şeklinde değiştirilmiş ve (v) fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki (y) fıkrası eklenmiştir.

"y) 18.6.1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanunu hükümlerine göre temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimleri veya hisseleri kısmen veya tamamen Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna intikal eden bankalara, tasfiyeleri Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu eliyle yürütülen müflis bankaların iflâs idarelerine ait binalar;"

MADDE 12.- 1319 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci cümlesinde yer alan "(a), (b) ve (f)" ibaresi "(a), (b), (f) ve (ı)" şeklinde değiştirilmiş (h) fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki (ı) fıkrası eklenmiştir.

"ı) 4389 sayılı Bankalar Kanunu hükümlerine göre temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimleri veya hisseleri kısmen veya tamamen Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna intikal eden bankalara, tasfiyeleri Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu eliyle yürütülen müflis bankaların iflâs idarelerine ait arazi ve arsalar;"

MADDE 13.- 6.1.1982 tarihli ve 2575 sayılı Danıştay Kanununun 34 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

"Madde 34- Onuncu Daire:

- a) Türk parasının kıymetini koruma mevzuatından,
- b) Sermaye Piyasası Kanunundan,
- c) Rekabetin Korunması Hakkında Kanundan,
- d) Bankalar Kanunundan,
- e) Elektrik Piyasası Kanunu ile Doğal Gaz Piyasası Kanunundan,
- f) Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine Dair Kanundan,
- g) Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtırılması Hakkında Kanundan,
- h) Yap-İşlet Modeli ile Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkında Kanundan,
  - ı) Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmelerine Dair Kanundan,
  - j) Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanundan,
  - k) Kamu İhale Kanunundan,
  - l) Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanundan,
  - m) Şeker Kanunundan,
  - n) Telsiz Kanunundan,

doğan dava ve işler ile idare mahkemeleri arasında görev ve yetkiye ilişkin uyumsuzluklarda ve bağlı davalarda merci tayinine ve vergi davalarına bakan dava daireleri hariç diğer dava dairelerinin görevi dışında kalan uyumsuzluklara ilişkin dava ve işleri çözümler."

MADDE 14.- 25.10.1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (m) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"m) 18.6.1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanunu hükümlerine göre temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimleri veya hisseleri kısmen veya tamamen Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna intikal eden bankalara, tasfiyeleri Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu eliyle yürütülen müflis bankaların iflâs idarelerine ait mal ve hakların (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) teslimi ve kiralınması."

MADDE 15.- 27.6.1989 tarihli ve 375 sayılı, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 2802 Sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu, 2914 Sayılı Yükseköğretim Kanunu, 5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu ile Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması, Devlet Memurları ve Diğer Kamu Görevlilerine Memuriyet Taban Aylığı ve Kıdem Aylığı ile Ek Tazminat Ödenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici 8 inci madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 8- İlgili Kanunlarında değişiklik yapılınca kadar en az dört yıl süreli yükseköğretim veren fakülte ve yüksek okulları bitirmiş, Türkiye düzeyinde görevli ve yetkili olan ve kadrolarının bulunduğu kurumların merkez ve taşra teşkilatı ile bağlı ilgili ve ilişkili kuruluşları dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarında çeşitli kanun ve kanun hükmünde kararnameler uyarınca Başbakan, bakan, müsteşar ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu adına teftiş, denetim, bankalar yeminli murakıplığı veya inceleme (banka ve vergi incelemesi dahil) yetkisine sahip denetim elemanlarından birinci dereceden kazanılmış hak aylığı alanlara bu derecedeki geçirdikleri süreler dikkate alınarak emsalleri olan birinci sınıfa ayrılmış Sayıştay meslek mensuplarına uygulanmakta olan ek göstergeler uygulanır."

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 16.- 19.4.1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununun 17 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu Kanunda ve 18.6.1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanununda yazılı suçlarla, irtikâp, rüşvet, basit ve nitelikli zimmet, görev sırasında veya görevinden dolayı kaçakçılık, resmi ihale ve alım ve satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarının açıklanması veya açıklanmasına sebebiyet verme suçlarından veya bu suçlara iştirak etmekten sanık olanlar hakkında 2.12.1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanmaz."

MADDE 17.- 3628 sayılı Kanunun 18 inci maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Yukarıdaki fıkraya göre yapılan ihbar veya takipsizlik kararı ve iddianame Cumhuriyet başsavcılığınca, Maliye Bakanlığı Baş Hukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü ile varsa diğer ilgili kamu kurum veya kuruluşlarına bildirilir. Hazine avukatının yazılı başvuruda bulunması hâlinde, Maliye Bakanlığı, başvuru tarihinde müdahil sıfatını kazanır."

MADDE 18.- 3628 sayılı Kanunun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 20- Özel kanunlarında aksine bir hüküm bulunsa bile ilgili gerçek veya tüzel kişiler veya kamu kurum ve kuruluşları; bu Kanuna göre takip, soruşturma ve kovuşturmayla yetkili kişi, Maliye Bakanlığı Baş Hukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü veya temsilcisi ve bu Kanundaki diğer mercilerce istenen bilgileri gecikmeksizin makul sürede eksiksiz vermek zorundadır. Aksine davranan kişiler hakkında bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilir. Bu ceza, para cezasına veya tedbirlerden birine çevrilemez ve ertelenemez."

MADDE 19.- 13.11.1996 tarihli ve 4208 sayılı Kararın Aklanmasının Önlenmesine, 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunda, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 2 nci maddesinin (a) bendine (5) numaralı alt bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki (6), (7) ve (8) numaralı alt bentler eklenmiş, mevcut (6) numaralı alt bent buna göre teselsül ettirilmiştir.

"6. 4389 sayılı Bankalar Kanununun 22 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasındaki,

7. 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 47 nci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (1) ilâ (7) numaralı alt bentlerindeki,

8. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen veya Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından tasfiyeye tâbi tutulan bankalara dair iflâs ve konkordatoya ilişkin olarak 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanununun 333 üncü maddesindeki,"

MADDE 20.- 4208 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci cümlesinde geçen "on" ibaresi "onbeş" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 21.- 18.6.1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanununun 6 ncı maddesinin (2) numaralı fıkrasının (a) bendinde "Kurul" ibaresinden sonra gelmek üzere "Başkanı ve" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 22.- 4389 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendine aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

"Mal bildiriminde bulunması gerekenlerin, bildirimde belirtmedikleri veya gerçeğe aykırı olarak bildirdikleri her türlü taşınır ve taşınmaz mal, hak ve alacak, gelir ve harcamalar da haksız mal edinme hükümlerine tâbidir. Haksız mal edinmediğini ispat edene bu hüküm uygulanmaz."

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 23.- 4389 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinin (5) numaralı fıkrasının (c) bendinin birinci cümlesinden sonra gelmek üzere "Borçlu tarafından ödenmesi gereken tahsil harcı dahil her türlü vergi, resim, harç ve masraflar Fon alacağından mahsup edilemez." cümlesi eklenmiş, dördüncü cümlesinde yer alan "her türlü ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz" ibaresi "her türlü ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz ve tehir-i icra" şeklinde değiştirilmiş, aynı bende aşağıdaki paragraf eklenmiş ve (d) bendinin birinci ve ikinci paragraflarında yer alan "(1)" ibaresi "(1) ve (2)" şeklinde değiştirilmiştir.

"Bu Kanun hükümlerine göre temettü harış ortaklık hakları ile yönetim ve denetimleri veya hisseleri kısmen veya tamamen Fona intikâl eden bankaların, tasfiyeleri Fon eliyle yürütülen müflis bankaların iflâs idarelerinin ve Fonun, yukarıda belirtilen işlemler nedeniyle kendi aralarındaki ve/veya diğer gerçek ve tüzel kişilerle aralarındaki işlemler nedeniyle düzenlenen sözleşmeler, belgeler ve sair kâğıtlar ile bunların değiştirilmesi, yenilenmesi, uzatılması, devredilmesi ya da yeni bir itfa plânına bağlanması, alacakların teminatlandırılması, teminatların devir alınması, tarafların sulh ve/veya ibra olması ve/veya her ne nam altında olursa olsun herhangi bir işleme tâbi tutulması nedeniyle düzenlenen kâğıtlar ve/veya belgeler her türlü vergi, resim ve harçlar ile özel kanunları ile hükümlenen malî yükümlülüklerden müstesnadır. Bu hüküm üçüncü kişiler yönünden, Fonun ve/veya Fona intikâl eden bir bankanın ve/veya tasfiyeleri Fon eliyle yürütülen müflis bankaların iflâs idarelerinin alacaklarının tahsili ile ilgili işlemlere taraf olmaları hâlinde uygulanır."

MADDE 24.- 4389 sayılı Kanununun 15 inci maddesinin (3) numaralı fıkrasının dokuzuncu cümlesinden sonra gelmek üzere "Borçlu veya borçlunun malları başka mahallerde bulunduğu takdirde, Fon, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerini, kendi tahsilat dairesi aracılığı ile uygulayabileceği gibi, tahsil dairesi bulunmadığı hâllerde talebi üzerine, uygulama o mahaldeki Maliye Bakanlığı Tahsil Dairesi tarafından yapılır." cümlesi, ondördüncü cümlesine "Fon, devraidiği ve dava veya iflâs takibine konu etmekle görevli ve yetkili olduğu alacakları" ifadesinden sonra gelmek üzere " ve 6183 sayılı Kanuna göre takip ettiği ve/veya edeceği alacakları" ibaresi ve bu fıkraya son cümle olarak "Fon aslen veya devir suretiyle sahip olduğu her türlü alacağının teminatını teşkil etmek üzere Türk parası ve/veya taşınmaz rehni ve/veya taşınır rehni dahil olmak üzere her türlü aynı ve şahsî teminat almaya ehil ve yetkilidir." cümlesi eklenmiş, (4) numaralı fıkrası ile (7) numaralı fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (b) bendine aşağıdaki paragraflar eklenmiş, (9) numaralı fıkrasının (c) bendinde yer alan "Fon bakımından dokuz ay süreyle durur." ibaresi metinden çıkarılmış ve aynı fıkraya aşağıdaki (e) bendi ve maddeye aşağıdaki fıkra (10) numaralı fıkra olarak eklenmiştir.

"4. Fonun karar organı Fon Kuruludur. Fon, Fon Kurulu tarafından idare ve temsil olunur. Fon Kurulu; ikisi Hazine Müsteşarlığından sorumlu Bakan, ikisi Maliye Bakanı, biri Adalet Bakanı, biri Kurumun ilişkili olduğu Bakan ve biri Kurum Başkanı tarafından önerilen ve biri başkan, biri ikinci başkan olmak üzere Bakanlar Kurulunca atanan yedi kişiden oluşur. Adalet Bakanlığınca önerilen adayda Bakanlık merkez teşkilatında görevli hâkimlerden Yargıtay üyeliğince seçilme niteliğini haiz olma şartı, diğer adaylarda 3 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen nitelikler aranır. Fonun merkezi Ankara'dır. Fon ihtiyaç duyulması halinde Fon Kurulu kararıyla gerekli görülen yerlerde teşkilât kurulabilir ve Fon Kurulu tarafından onaylanan norm kadro çerçevesinde personel istihdam eder.

Kurulun çalışma esas ve usulleri ile Başkan ve üyelerinin malî ve özlük hakları ile diğer hak, yükümlülük ve sorumluluklarına ilişkin hükümler Fon Kurulu ve bu Kurulun Başkan ve üyeleri hakkında da uygulanır. 6 ncı maddenin (2), (4), (5) ve (6) numaralı fıkraları, Fon, Fon Kurulu üyeleri ve Fon personeli hakkında da uygulanır.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Fon işlemlerini yürütmeye Başkan yardımcısı olmak üzere Fon Kurulu kararıyla Kurum başkan yardımcısı statüsünde ve Kurum başkan yardımcılarında aranan şartları taşıyan üç Fon başkan yardımcısı atanabilir.

Fon mevcudunun kullanılış usul ve esasları ile Kanunla Fona verilen yetkilerin kullanılmasına ilişkin usul ve esaslar Kurulca hazırlanacak Fon Yönetmeliğinde gösterilir ve Fon giderleri Fon kaynaklarından karşılanır.

Fon, dava, alacak, takip, tahsil, yeniden yapılandırma ve diğer faaliyetleri ile ilgili olarak üçer aylık dönemler itibarıyla yayımlayacağı raporlarla kamu oyunu bilgilendirir. Fon Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunu özel gündemle yapılacak toplantı ile yılda iki defadan az olmamak üzere bilgilendirir.

Fonun görev alanı ile ilgili konularda genel bütçeye dahil daireler ile katma bütçeli idarelerde ve kamu bankalarında çalışanlar kurumlarının, hâkimler ve savcılar ise kendilerinin muvafakatı ile Fonda görevlendirilebilir. Bu şekilde görevlendirilecek personel sayısı Fonun toplam personel sayısının % 20'sini aşamaz ve bunlara görevlerinin devamı süresince (15000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak tutarı geçmemek üzere Fon Kurulunca belirlenecek miktarda aylık ek ücret ödemesi yapılır. Bu görevlendirmelerde 30 günden kısa süreler için kıst hesaplama yapılır. Bu ödemeler, Damga Vergisi hariç hiçbir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaksızın Fon kaynaklarından karşılanır ve bütçe kanunları ile getirilen kısıtlamalara tâbi tutulmaz. Bu şekilde görevlendirilenler de (8) numaralı fıkrada öngörülen bilgileri istemeye ve bu kapsamda görevlendirilen Hazine avukatları ayrıca Fona tanınan dava, takip ve tahsile ilişkin yetkileri kullanmaya, tedbirleri talep etmeye yetkilidir.

Fon Kurulunun talebi üzerine Kurum personeli Başkan tarafından Fonda görevlendirilebilir. Kurum ve Fon arasındaki bilgi, bilişim sistemleri ve benzeri alt yapı paylaşımları ile personelin bir diğerinde geçici görevlendirilme hususları Kurum ve Fon arasında yapılacak protokol ile belirlenir."

"a) Fon alacağının tahsili bakımından yarar görmesi hâlinde ve Fona borçlu olup olmadıklarına bakılmaksızın; hisseleri kısmen veya tamamen kendisine intikâl eden bir bankanın yönetim ve denetimine sahip olduğu iştiraklerinin, bu bankanın yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya birlikte elinde bulunduran tüzel kişi ortaklarının, gerçek ve tüzel kişi ortaklarının yönetim ve denetimini doğrudan ya da dolaylı olarak tek başına veya birlikte elinde bulundukları şirketlerin ortaklarının, bu şirketlerde sahip oldukları hisselerinin tamamına ve/veya bir kısmına ilişkin temettü hariç ortaklık hakları ile bu şirketlerin yönetim ve denetimini devralmaya ve şirket ana sözleşmesinde belirlenen yönetim, müdürler ve denetim kurulu üyelerinin sayılarıyla bağlı kalmaksızın ve imtiyazlı hisselerle dayanılarak atanıp atanmadıklarına bakılmaksızın görevden almak ve/veya üye sayısını artırmak ve/veya eksiltmek suretiyle bu kurullara üye atamaya yetkilidir."

"Bu hüküm, bankanın yönetim ve denetimini doğrudan ya da dolaylı olarak, tek başına veya birlikte elinde bulunduran ortakların, banka kaynaklarını bankanın emin şekilde çalışmasını tehlikeye düşürecek biçimde doğrudan veya dolaylı olarak kendi lehlerine kullandıkları veya bankayı bu suretle zarara uğrattıklarının tespiti hâlinde uygulanır.

Fonun yönetim ve denetimine sahip olduğu şirketlerin ve/veya bu fıkra uyarınca yönetimini ve denetimini devir aldığı şirketlerin, Fon tarafından atanan yönetim, müdürler ve denetim kurulu üyeleri ile Fonun atadığı bu yöneticiler tarafından şirket temsil ve ilzam ile yetkili kılınan genel müdür, genel müdür yardımcısı ve müdür gibi şirket çalışanları, bu şirketlere Fon tarafından yönetim ve denetim kurulu üyeleri ile müdürlerin atanmasından sonra, bu bentte sayılan gerçek

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

veya tüzel kişilere ait şirket hisselerinin ve/veya bu hisselerle orantılı aktiflerinin satışı ve bu satışlardan elde edilen tutarları Fon alacaklarına mahsup etmeye veya şirketlerin kamu borçları ve/veya Sosyal Sigortalar Kurumuna borçları ile sair borçlarının ödemede kullanmaya ve bu işlemler ile ilgili kararlar almaya 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 324 üncü maddesi ile bağlı kalmaksızın yetkilidirler. Şirketlerin sermayesini kaybetmesinden ve/veya borca batık olmasından dolayı mahkemeye bildirimde bulunma yükümlülükleri yoktur. Bildirimde bulunmaktan dolayı bu şahıslar hakkında İcra ve İflâs Kanununun 179, 277 ve devamı maddeleri ile 345/a maddeleri hükümleri uygulanmaz ve Türk Ticaret Kanununun 341 inci maddesi uyarınca şahsî sorumluluk davası açılmaz. Yönetim ve denetimi Fon tarafından devir alınmamış şirketlere Fon tarafından atanan yönetim ve denetim kurulu üyeleri ile müdürler ortaklar genel kurulunca görevden alınamayacağı gibi ibra edilmeyerek haklarında kendilerinin görev yaptıkları dönem veya dönemler dışında şahsî sorumluluk davası da açılmaz."

"Fon alacaklarından; yönetim ve denetimi Fona geçen ve/veya bankacılık yapma ve mevduat kabul etme izin ve yetkileri ilgili bakan, Bakanlar Kurulu veya Kurul tarafından kaldırılarak tasfiyeye tâbi tutulan veya tasfiye işlemi başlatılan bankaların kaynağını kullanmış olmasından dolayı Fona borçlu olması kaydıyla Fona intikal eden bir bankadan ilk kredinin ve/veya banka kaynağının kullanmasından sonra, bu bendin birinci cümlesinde belirtilen gerçek ve tüzel kişilerin, edindikleri ve/veya bu suretle üçüncü kişilere edindirdikleri para, her türlü mal, hak ve alacaklarının banka kaynağı kullanılmak suretiyle edinildiği ve/veya edindirildiği kabul edilir ve bu gerçek kişiler ile tüzel kişiler tarafından edinilen para, her türlü mal, hak ve alacaklar hakkında bu fıkra hükümlerini uygulamaya Fon yetkilidir. Bu suretle edinildiği ve/veya edindirildiği kabul edilen para, her türlü mal, hak ve alacaklar üzerinde ilk kredinin ve/veya banka kaynağının kullanıldığı tarihten sonra üçüncü kişilere yapılan satış, devir ve temlik, sınırlı aynı hak tesisi gibi işlemler ile üçüncü kişiler lehine tesis edilen aynı ve şahsî tüm haklar Fona karşı hüküm ifade etmez. Bu hukukî işlemlere taraf olan tüm şahısların küllî ve cüzî halefleri dahil, yukarıda belirtilen işlemlerin gerçekleşmesinden sonra edindikleri ve/veya edindirdikleri para, her türlü mal, hak ve alacaklar hakkında da bu fıkra hükümleri uygulanır. Yukarıda belirtilen işlemlere taraf olan üçüncü kişiler bankanın Fona devrinden sonraki işlemler nedeniyle, bu fıkranın birinci paragrafında sayılan kişiler ise bankanın Fona devrinden önceki ve/veya sonraki işlemler nedeniyle iyiniyet iddiasında bulunamazlar. Bankanın Fona devrinden önce satış, kira, devir ve temlik gibi işlemler ile aynı ve şahsî hak tesisine ilişkin işlemlere taraf olan üçüncü kişiler iyiniyetli olduklarını kanıtlamak zorundadırlar.

Bu fıkranın (a) bendinin birinci cümlesinde ve bu bendin birinci cümlesinde sayılan gerçek ve tüzel kişilerin yönetim ve/veya denetimindeki şirketlerde ve/veya işletmelerinde iş akdine bağlı ve/veya bağlı olmaksızın geçici ve/veya sürekli olarak istihdam edilen şahısların kurucusu, ortağı, yöneticisi veya denetçisi olduğu şirketlerin; bir iş akdine bağlı olmaksızın, yukarıda sayılan şahısların vekaleten ve/veya ticari mümessil ve/veya ticarî vekil sıfatıyla ve/veya vekaletsiz iş görme hükümleri gibi herhangi bir hukukî ilişkiye dayanarak geçici ve/veya sürekli olarak temsil eden şahıslar ile temsil ettikleri gerçek ve/veya tüzel kişilerin; bu bentte belirtilen şahıslar dışındaki ve/veya bunlar tarafından kurulan şirketlere bankacılık mevzuatına ve/veya teamüllerine uyulmadan ve/veya teminatsız ve/veya yetersiz teminat ile kredi kullandırılan ve/veya genellikle faaliyet yeri olarak aynı adresi kullanan ve/veya yapılan sözleşmelere cayma hakkı ve/veya borcun nakli gibi hükümler koymak suretiyle kullandıkları kredileri ve/veya banka kaynaklarını bankanın

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

yönetim ve denetimini doğrudan ve/veya dolaylı olarak tek başına ve/veya birlikte elinde bulunduran gerçek ve tüzel kişilere ve/veya bunların ve/veya bankanın iştiraklerine ve/veya doğrudan veyahut dolaylı bağı bulunan şahıs ve şirketlere yukarıdaki bentlerde sayılan gerçek veya tüzel kişilere aktarılmasını sağlayan gerçek veya tüzel kişilerin kullanmış oldukları krediler ve/veya banka kaynakları bankanın yönetim ve denetimini doğrudan ve/veya dolaylı olarak, tek başına veya birlikte elinde bulunduran ortaklar tarafından kullanılmış banka kaynağı sayılır ve bu şahıslar ile edindikleri ve/veya üçüncü kişilerce edindikleri para, her türlü mal, alacak ve haklar hakkında bu fıkra hükümleri uygulanır."

"e) Fon tarafından başlatılan ve/veya Fona intikâl eden bankalardan devir alınan takiplerde borçlular tarafından yapılan tüm itirazlar satış dışında takip işlemlerini durdurmaz.

Açılan ihalenin feshi davasının davacı aleyhine sonuçlanması hâlinde dosyaya yatırılan teminat sıra cetvelinde pay düşen alacaklılara garameten ve derhal ödenir.

Fonun alacaklısı olduğu icra dosyalarında Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna ödenmesi gereken satış bedelleri sıra cetvelinin kesinleşmesi beklenmeksizin teminatsız olarak ödenir."

"10. Fon alacaklarının tahsilini teminen, Fon tarafından bu Kanun hükümleri çerçevesinde açılan davalarda verilen tedbir kararları uyarınca üzerine tedbir konulan para, her türlü mal, hak ve alacaklar, bu davalara konu alacakların yasal teminatını oluşturur ve karar kesinleşinceye kadar devam eder. Mahkemece karara bağlanan alacaklar tedbir konulan para, mal ve her türlü hak ve alacakların bedelinden bankanın Fona devrinden önce diğer bankaların ve üçüncü kişilerin lehine tesis edilmiş ve muvazaalı bulunmadığı ilgili tarafından ispat edilmiş sınırlı aynı haklar ile işçi alacakları ve nafaka alacakları dışındakiler imtiyazlı alacak olarak öncelikle tahsil olunur."

MADDE 25.- 4389 sayılı Kanununun 15 inci maddesinden sonra gelmek üzere 15/a maddesi eklenmiştir.

"Hazine alacağı

MADDE 15/a- Fon alacaklarından; yönetim ve denetimi Fona intikâl eden ve/veya bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izin ve yetkileri ilgili bakan, Bakanlar Kurulu veya Kurul tarafından kaldırılarak tasfiyeleri Fon eliyle yürütülen veya Fon tarafından tasfiye işlemleri başlatılan bankaların yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak elinde bulunduran ortaklarının kendi lehine kullandıkları her türlü banka kaynakları ve her ne ad altında olursa olsun kendilerine ait yurt içi ve yurt dışı şirket, finans kuruluşu, off-shore bankalara aktardıkları banka kaynakları ile eşleri, çocukları ve evlâtlıkları ve bunların diğer kan ve kayın hısımları adına açılmış krediler ile bunlara aktarılan her türlü kaynak aktarımları veya bankaların hâkim ortaklarının kendilerine veya şirketleri ile iştiraklerine rayiç bedelin altında ve muvazaalı yapılmış tüm devir ve temlikler, üçüncü kişilere yapılmış her türlü taşınır ve taşınmaz rehni ve ipotek gibi sınırlı aynı haklar ve bunlardan elde edilen nemalar, iştiraklerine ve bağlı şirketlerine aynı bankanın el değiştiren ortaklarının birbirlerine verdiği krediler ile aynı şekildeki bankaların karşılıklı birbirlerine verdikleri krediler, bankaya ve grup şirketlerine yüksek bedelle satılmış tüm mal, hisse ve hizmetlerden veya bunlardan ve benzerlerinden elde edilen nemalar, uzun süreli kiralama veya finansal kiralama yolu ile kendisine aktarılan kaynak ve hizmetler bankanın yönetim ve denetim döneminde yeterli ticarî faaliyeti olmaksızın kaynak aktarımı amacıyla kurulmuş şirketlere verilen krediler ile bunlara aktarılan kira ve hizmet bedellerindeki nemalar, yurt dışı banka ve finans kuruluşları ile yapılan inanca işlemler yolu ile aktarılan her türlü kaynaklar, bankalarının off-shore bankalarındaki yargı

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

kararları nedeniyle ödedikleri mevduatları ve off-shore bankaların bankaya izinli veya izinsiz aktardığı off-shore mevduatları, bankanın yönetim kurulu ve kredi komitesi başkan ve üyeleri ile genel müdür, genel müdür yardımcıları, imzaları bankayı ilzam eden memurları, müdürlerinin kendileri, eşleri ve çocukları, evlâtlıkları ile bunların diğer kan ve kayın hısımlarına aktarılan her türlü kaynakların tümü başkaca bir işleme gerek olmaksızın Hazine alacağı haline gelmiş sayılır. Fon Kurulunun talebi üzerine görevlendirilen Hazine avukatlarıncı da takip edilebilir.

Yukarıdaki fıkra hükümleri borsadan hisse alan küçük pay sahibi ortakları ile Türk Ticaret Kanunu ve özel kanunları hükümleri gereğince yüzde birin altında zorunlu hisse alarak yönetimde ve denetimde görev alanlardan iyiniyetli olanlar hakkında uygulanmaz.

Bankanın yönetim kurulu ve kredi komitesi başkan ve üyeleri ile genel müdür, genel müdür yardımcıları, imzaları bankayı ilzam eden memurları ve şube müdürleri ile yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya birlikte elinde bulunduran ortaklarının kendileri, eşleri, çocukları ve evlâtlıkları ve bunların diğer kan ve kayın hısımları ile yapılan veya yapılacak olan yeniden yapılandırma anlaşmaları çerçevesinde Fonun alacakları da Hazine alacaklarıdır.

Yukarıdaki fıkralar hükümleri gereğince açılmış ve açılacak her türlü davalara adli tatilde de bakılır, bu davalarda bilirkişiler resmî kurum ve kuruluşlarda görev yapanlar arasından seçilir, duruşmalarda otuz günden fazla ara verilmez."

MADDE 26.- 4389 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının birinci cümlesindeki "üzerine" ibaresinden sonra gelmek üzere "doğrudan" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 27.- 4389 sayılı Kanuna 17 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 17/a maddesi eklenmiştir.

"İspat külfeti

MADDE 17/a- Fon tarafından 14, 15, 15/a ve 17 nci maddeler hükümleri uyarınca açılmış ve açılacak davalar ile temettü hariç ortaklık hakları ve/veya yönetim ve denetimi Fona intikâl eden ve/veya bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izin ve yetkileri ilgili bakan, Bakanlar Kurulu veya Kurul tarafından kaldırılarak tasfiyeleri Fon eliyle yürütülen veya Fon tarafından tasfiye işlemleri başlatılan bankalar tarafından eski yöneticiler ve denetçiler aleyhine aslen açılan ve/veya külli halef sıfatı ile takip edilen ve/veya Fon tarafından kanunî halef ve/veya devir alanı ve temellük eden sıfatı ile takip edilen şahsi sorumluluk davalarında ispat külfeti davalılara aittir."

MADDE 28.- 4389 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin (5) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"5.a) Kurul kararları ile miktarı beşyüzmilyar Türk Lirasını aşan Fon Kurulu kararlarına karşı açılacak idarî davalar ilk derece mahkemesi olarak Danıştayda görülür ve acele işlerden sayılır.

b) Kurul kararları ile miktarı beşyüzmilyar Türk Lirasını aşan Fon Kurulu kararları aleyhine açılacak idarî davalarda yürütmenin durdurulması talebinin kabul veya reddi kararına yapılan itirazların karara bağlanmasından önce, tarafların istemi üzerine duruşma yapılmasına karar verilebilir."

MADDE 29.- 4389 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin (3) numaralı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki (4) numaralı fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

"4. Fon alacaklarından; temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi Fona intikâl eden ve/veya bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izin ve yetkileri Kurul tarafından kaldırılarak tasfiyeleri Fon eliyle yürütülen veya Fon tarafından tasfiye işlemleri başlatılan bir bankanın; hukuken veya fiilen yönetim ve denetimini elinde bulunduran yönetici olsun veya olmasın gerçek kişi ortakların 15/a maddesinde sayılan fiiller sonucu bankanın kaynaklarını, bankanın emin

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürecek şekilde doğrudan veya dolaylı olarak kendilerinin veya başkalarının menfaatlerine kullandırmakla bankayı her ne suretle olursa olsun zarara uğratarak kendilerinin veya başkalarının malvarlığının artışına neden olmaları zimmet olarak kabul edilir. Bu fiilleri işleyenler hakkında on yıldan yirmi yıla kadar ağır hapis ve yirmimilyar liradan seksenmilyar liraya kadar ağır para cezasına hükümlenir. Ayrıca, meydana gelen zararın Hazine alacağı olarak müteselsilen ödenmesine karar verilir."

MADDE 30.- 4389 sayılı Kanununun 24 üncü maddesinin (1) ilâ (4) numaralı fıkraları, (6) numaralı fıkrasının birinci paragrafının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkranın üçüncü paragrafının birinci cümlesinin sonunda yer alan "açılmış sayılır." ibaresi "açılır." şeklinde ve bu paragrafın son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"1. 22 nci maddenin (4) numaralı fıkrasında belirtilen suçlardan dolayı soruşturma ve kovuşturmalar Kurumun yazılı bildirim üzerine veya gecikilmesinde sakınca görülen hâllerde re'sen Cumhuriyet savcılarınca yapılır. Kurumun veya Fonda görevlendirilen Hazine avukatının başvuruda bulunması hâlinde, bunlar başvuru tarihinde müdahil sıfatını kazanırlar.

2. 22 nci maddenin (3) ve (4) numaralı fıkrası kapsamında veya bu suçlarla bağlantılı olup da ağır ceza mahkemesinin görev alanına giren suçlara ait davalar, ilgili bankanın bulunduğu ilin adıyla anılan (1) numaralı ağır ceza mahkemelerinde görülür. Gerekli görülen yerlerde Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca bu tür suçlara bakmak üzere o yerlerdeki diğer ağır ceza mahkemeleri de görevlendirilebilir veya yeni ağır ceza mahkemesi de kurulabilir.

3. 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümleri saklı olmak üzere, 22 nci maddenin (3) ve (4) numaralı fıkrası kapsamına giren veya bu suçlarla bağlantılı suçların soruşturmasını aşağıdaki hükümler tatbik olunur.

a) 22 nci maddenin (3) ve (4) numaralı fıkrası kapsamına giren suçlarla ilgili hazırlık soruşturması, iş bölümü ilişkilerine göre, Cumhuriyet savcılarınca bizzat yürütülür. Bu suçlar, görev sırasında veya görevden dolayı işlenmiş olsalar bile, Cumhuriyet savcılarınca doğrudan soruşturma yapılır.

b) Bu suçların soruşturma ve kovuşturmalarında, 30.7.1999 tarihli ve 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanununun 2 ilâ 10 uncu maddeleri de uygulanır.

c) Bu suçlarla ilgili soruşturma ve kovuşturmalarda kolluk; soruşturma ve kovuşturma sebebiyle şüpheli, sanık, tanık, bilirkişi ve suçtan zarar görenleri, Cumhuriyet savcısının veya mahkeme naibinin veya istinabe olunan hâkimin emriyle belirtilen gün, saat ve yerde hazır bulundurmaya mecburdur. Bu emir, çağrılanlar hakkında kolluğa ihzar müzekkeresinde olduğu gibi zor kullanma yetkisi verir.

d) Cumhuriyet savcılarını, bu suçların soruşturmasında gerekli olması hâlinde, geçici olarak yargı çevresi içerisinde veya dışındaki, genel bütçeli dairelere ve katma bütçeli idarelere, bütün kamu kurum ve kuruluşlarına, belediyelere, resmî ve özel bankalara ait bina, araç, gereç ve personelden yararlanmak için istemde bulunabilirler. Bu istemler, ilgili kurum ve makamlarca geciktirilmeksizin yerine getirilir. Özürsüz olarak bu istemleri yerine getirmeyen sorumlu kişiler, üç aydan altı aya kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

e) Soruşturmanın gerekli kıldığı hâllerde, suç mahalli veya delillerin bulunduğu yerlere gidilerek soruşturma yapılır.

f) Soruşturmanın sonuçlanmasına kadar, bu suç faillerinin, her türlü mal, alacak para ve sair eş-

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

yalarına Cumhuriyet savcısının yazılı emri ile elkonulur. Bu suçlara iştirak edenler ile suç faillerinin bu suçlar nedeniyle elde ettiği her türlü haksız kazanımın transferi sonucu elde edilen kan ve kayın hısımlar ile üçüncü şahıslar nezdindeki mal, alacak veya sair her türlü şeylere de Cumhuriyet savcısının yazılı emri ile elkonulur.

Elkoyma kararı yirmidört saat içinde yetkili ve görevli sulh hâkiminin onayına sunulur. Hâkim kırksekiz saat içinde kararını açıklar. Aksi hâlde elkoyma hükümsüz kalır.

4. 22 nci maddenin (4) numaralı fıkrasında yazılı suçlardan dolayı mahkûm olanlar, Fona veya Hazineye olan borçları ve tazminatları ödemediği veya mal varlıklarından tahsil olunamadığı sürece, bunlar hakkında 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanununun 4 ve 6 ncı madde hükümleri ile şartla tahliye hükümleri uygulanmaz. Bu hüküm, borsadan hisse alan küçük yatırımcı pay sahibi ortaklar hakkında uygulanmaz."

"Mülga 3182 sayılı Bankalar Kanununun 64 ve 65 inci maddeleri ile bu Kanununun 14 üncü maddesi uyarınca işlem yapılan bankalarla ilgili olarak, Bakan, Fon veya Kurum tarafından atanan yönetim kurulu ve denetleme kurulu üyeleri aleyhine görevlerinin ifası sebebiyle açılmış bulunan davalar Fon aleyhine açılmış sayılır ve bu davalarda husumet Fona yöneltilir, açılacak davalar ise doğrudan Fon aleyhine açılır."

"Bu şekilde atanan yöneticilere, atandıkları şirketlerin doğmuş veya doğacak kamu borçları ile Sosyal Sigortalar Kurumu borçlarının ödenememiş olması nedeniyle şahsî sorumluluk yüklenemez."

MADDE 31.- 4389 sayılı Kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

"EK MADDE 1.- Bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izin ve yetkileri Kurul tarafından kaldırılarak tasfiyeleri Fon eliyle yürütülen veya Fon tarafından tasfiye işlemleri başlatılan bankalarda bulunan ve doğruluğu hiçbir şüpheye yer vermeyecek şekilde kanıtlanan tasarruf mevduatı niteliğini haiz hesapların tasarruf mevduatı sigortası kapsamındaki kısmı, Hazine Müsteşarlığı ve Fonun müşterek önerisi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek esas ve usullere göre Fon tarafından ödenir.

1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu ile bu Kanun uyarınca banka tarafından yetkili mercilere beyan edilen sigortaya tâbi tasarruf mevduatı tutarı ile Fon tarafından tespit edilen tasarruf mevduatı tutarı arasında bir fark bulunması halinde, bu fark nispetinde bankanın yönetim kurulu ve kredi komitesi başkan ve üyeleri ile genel müdür, genel müdür yardımcıları, imzaları bankayı ilzam eden memurları ve şube müdürleri ile yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya birlikte elinde bulunduran ortaklarının, kendilerine, eşlerine ve çocuklarına ait bankalar ve banka dışı malî kurumlar ile diğer gerçek ve tüzel kişiler nezdindeki, kiralık kasa mevcutları da dahil olmak üzere, hak ve alacakları, döviz tevdiat hesapları ve limitli ve limitsiz kredi kartı ve ATM kartları hesapları dahil tüm banka hesaplarının dondurulmasına, kara, hava ve deniz taşıtları dahil her türlü taşınır ve taşınmaz mal, kıymetli evrak ve yurt içi veya yurt dışı Hazine bonusu, Devlet tahvili, hisse senedi, yatırım fonları katılım belgeleri gibi diğer menkul değerlerle, bağımsız ticarî işletme, fabrika ve tesisler, bu tesislerin işletilmesine yönelik marka ve lisans hakları, kamu imtiyaz sözleşmelerinden doğan televizyon kanalı, elektrik santrali gibi bir tesisin kurulması ve işletilmesi yetkilerini veren lisans, ruhsat ve işletme hakları ile bu tesisleri lisans hakkı ile veya lisans hakkı bulunmadan işleten ve kuran şirketlere ait hisse senetleri, hak ve alacaklarının üzerindeki tasarruf yetkisinin tamamen veya kısmen kaldırılmasına, belirtilen tüm mal, kıymetli evrak, nakit ve diğer değerlerin zaptına ve/veya resmî sicillerdeki kayıtları üzerinde ihtiyati

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

tedbir konulmasına, bunların bir tevdi mahalline yatırılmasına ve hak ve alacakların üzerine diğer tedbirlerin konulmasına, bunlardan elde edinilmiş her türlü taşınır ve taşınmaz mal, hak ve alacaklar ile kıymetli evrak, nakit, bir tesisi işletme ve kurma hakkı veren marka ve lisans hakları, bu tesisleri lisans hakkı ile veya lisans hakkı bulunmadan işleten, kuran ve hak sahibi niteliğini haiz şirketlere ait hisse senetleri hakkında belirtilen tedbirlerin alınmasına, Fon avukatının veya bu Kanuna göre Hazine alacağı sayılan alacaklara ilişkin olarak Fon avukatının ve/veya Fonda görevlendirilen hazine avukatının talebi üzerine ilgili bankanın merkezinin bulunduğu yerdeki sulh ceza hâkimi, yargılama sırasında ise mahkeme tarafından karar verilir. Ayrıca, yukarıda belirtilen farkın 14 ve 15 inci maddelerde yer alan hükümler dahilinde takip ve tahsiline Fon tarafından karar verilebilir. Bu hükümler, yukarıda sayılan kişiler adına hareket eden veya onlar hesabına kendi adına para, mal veya hak edinen kişiler hakkında da uygulanır.

Tedbire ilişkin talepler, hâkim veya mahkeme tarafından evrak üzerinde yapılacak inceleme sonucunda derhal ve nihayet yirmidört saat içinde sonuçlandırılır. Gecikmesinde sakınca görülen hallerde Cumhuriyet başsavcılıkları da hak ve alacakların dondurulmasına karar verebilir. Cumhuriyet başsavcılıkları bu kararı en geç yirmidört saat içinde sulh ceza hâkimine bildirir. Hâkim en geç yirmidört saat içinde bu kararı onaylayıp onaylamamaya karar verir. Hâkim tarafından onaylanmayan kararlar hükümsüz kalır.

Sulh ceza hâkimince verilen tedbirler, Kurum veya Fonun, bankanın bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izninin kaldırıldığı tarihten itibaren bir yıl içerisinde suç duyurusunda bulunmaması halinde sona erer. Bu süre içerisinde suç duyurusunda bulunulması halinde tedbirler, takipsizlik kararının veya açılacak dava sonucunda verilecek hükmün kesinleşmesine kadar devam eder. Mahkeme, bu Kanun hükümlerine göre Fon tarafından ödenen ve/veya ödenecek miktarın, sorumlular tarafından doğrudan Hazineye ödenmesine karar verir. Bu halde, tedbirler hükmolunan meblağın tahsiline kadar devam eder ve hükmolunan meblağ sorumluların bu fıkra uyarınca tedbirler konu edilen para, mal, hak ve alacakları ile diğer mal varlığından tahsil olunur.

Yukarıdaki fıkralarda yer alan hükümlerin konusu olup, sorumluların boşanmış veya dul eşlerinin, diğer kan hısımları ile kayın hısımları ve üçüncü kişilerin mülkiyeti ve tasarrufuna geçirilmiş bulunan tüm mal, sınırlı aynî veya şahsî hak ve alacaklar hakkında da Fon avukatı veya bu Kanun uyarınca Hazine alacağı sayılan alacaklar açısından Fon avukatı ve/veya Fonda görevlendirilen hazine avukatı tüm banka hesaplarının dondurulması, tasarruf yetkisinin kaldırılması, zapt, ihtiyati tedbir kararlarının alınmasını ve diğer kanunî sınırlamaların getirilmesini sulh ceza mahkemesinden veya yargılama sırasında görevli mahkemeden talep edebilir. Tüm bu mal, hak ve alacaklara ilişkin olarak açılacak veya açılmış davalarda bu kişiler Türk Medenî Kanununun 3 üncü maddesindeki iyiniyet karinesi ile 985 inci maddesindeki mülkiyet karinesinden ve tüm resmî sicillere iyiniyetli güven ilkesinden yararlanamaz. İyiniyetle edinmiş olduklarını ispatladıkları takdirde, yaptıkları ödemelerin muvazaalı olmayan rayiç değer olduğunu belgelendirmek şartıyla ödediklerinin aslî sorumluların mal varlığı ve diğer değerlerinden bu kişilere geri verilmesine mahkemece karar verilir. Bu hükümler boşanmış ve dul eşler bakımından bankanın Fona devrinden önceki iki yıl içindeki edinimlerine uygulanır.

Bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan bir banka nezdinde tasarruf mevduatı hesabı bulunmamasına rağmen sahte olarak düzenlediği belgeler veya sahte olduğunu bildiği belgeleri ibraz ederek veya ettirerek, kendisine veya bir başkasına ödeme yapılmasını talep eden kişilere, fiilleri daha ağır cezayı gerektirmediği takdirde, dört seneden sekiz seneye kadar ağır

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

hapis cezası verilir. Kendilerine veya gösterdikleri yahut hak sahibi kıldıkları kişilere ödeme yapıldıktan sonra bu fiilleri işledikleri ortaya çıkan kişilere, bu cezanın yanı sıra ödenen tutarın on katı kadar ağır para cezası verilir. Bu kişiler hakkında yukarıda belirtilen hükümler uygulanır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce gerçekleştirilen fiiller nedeniyle, bu madde hükümlerine göre Fon tarafından ödeme yapılmasına veya yapılacak olmasına sebebiyet veren kişiler ile bunların eş ve çocuklarına ait her türlü mal, hak ve alacaklar hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

EK MADDE 2.- Temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi Fona intikâl eden ve/veya bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izin ve yetkileri ilgili bakan, Bakanlar Kurulu veya Kurul tarafından kaldırılarak tasfiyeleri Fon eliyle yürütülen veya Fon tarafından tasfiye işlemleri başlatılan bankaların hâkim ortakları, bankanın yönetim kurulu üyeleri, genel müdür, genel müdür yardımcıları ve bunların eş ve çocukları ile evlâtlıklarının, bunların diğer kan ve kayın hısımlarının ve imzaya yetkili banka mensuplarının kendi aralarında veya üçüncü kişilerle yaptıkları taşınır ve taşınmaz rehni, ipotek, üst hakkı, intifa hakkı ve oturma hakkı gibi her türlü sınırlı aynı hak tesisine ilişkin sözleşmeler ile kara, hava ve deniz taşıtları gibi taşınır ve yalı, villa, ada, site, tüm eklentileri ile çiftlik gibi taşınmaz adi ve hasılat kira sözleşmeleri, taşınır veya taşınmaz mal finansal kiralama, uydu ve kablolu yayın kanalı kullanma hakkı, televizyon kanalı ile gazetelerin yayım hakkı, marka ve lisansı devir ve kullanma hakkı veren sözleşmeleri, idare ve hizmet vekâleti ile Avrupa Birliği standartları üzerinde prim ödemek suretiyle yapılan hayat, bireysel emeklilik, ihtiyarlık ve sağlık sigorta sözleşmeleri ve limitli veya limitsiz kredi kartı ile ATM kartı sözleşmeleri ile münferit veya karşılıklı verilen banka teminat mektupları, kabul kredileri ve avaller geçersiz sayılır. Bu sözleşmelerden elde edilen tüm maddî menfaatlerin Fona intikal eden alacaklar bakımından açılmış veya açılacak davalarda mahkemece doğrudan Hazineye aynı veya değer olarak verilmesi veya ödenmesine karar verilir. Bu sözleşmelerin geçersizliğinden dolayı karşı tarafça açılacak tazminat davalarında sözleşmede muvazaa bulunmadığını ve sözleşmeyle ödenen bedelin muvazaalı olmayan raiç bedel olduğunu ispat yükü davacıya aittir.

Borçlunun, bir borçludan beklenecek derecede hayatını idame ettirebilmesi için gerekli konut kiralaması yukarıdaki fıkra kapsamı dışındadır.

EK MADDE 3.- Bu Kanundan kaynaklanan Fon alacaklarına ve bu Kanuna göre Hazine alacağı sayılan alacaklara ilişkin dava ve takiplerde zamanaşımı süresi yirmi yıldır. Fon alacakları ve bu Kanuna göre Hazine alacağı sayılan alacaklar bakımından bu sürenin başlangıcı Fon tarafından ödeme yapılmasına veya yapılacak olmasına sebebiyet veren kişilerin fiillerinin gerçekleştiği tarihten itibaren başlar.

EK MADDE 4.- 15/a maddesine göre Hazine alacağı sayılan alacakların dava ve takibine ilişkin olarak; bu alacaklarla ilgili inceleme, araştırma, tespit, hukukî takip ve tahsile ilişkin işlerde görevlendirmek üzere denetim elemanları ile müşavir hazine avukatları ve hazine avukatlarından ve gerekirse, genel ve katma bütçeli daireler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarından da personel temin edilmek suretiyle oluşan özel takip ve tahsil çalışma grupları oluşturulabilir.

Yukarıda sayılan işlerde görevlendirilenlere bu görevlerinin devamı süresince (15000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak tutarda Fon bütçesinden aylık ek ücret ödenir. Anılan görevlendirmelerde otuz günden kısa süreler için kıst hesaplama yapılır. Bu ödemeler damga vergisi hariç hiçbir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaz. Yukarıdaki ödemelerde Bütçe Kanunları ile getirilen kısıtlamalar uygulanmaz. Bu ödeme temsil ve görev tazminatından mahsup edilmez.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

13.11.1996 tarihli ve 4208 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre görevlendirilenlere aynı Kanunun 14 üncü maddesi uyarınca yapılan ödemeler, bu maddeye göre ödenecek ek ücretten mahsup edilir.

Bu madde gereğince yurt içi ve dışında yapılacak diğer giderler Fon bütçesinden ödenir.

EK MADDE 5.- Kamu bankalarında (tasfiye halindeki Emlak Bankası A.Ş. dahil) ve sermayesinin yarıdan fazlası kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan ya da hisselerinin çoğunluğu üzerinde bu kurum ve kuruluşların idare ve temsil yetkisi bulunan ve özel kanunla kurulmuş bankalarda bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce bankacılık teamüllerine göre teminatlı ve/veya yetersiz teminatlı kredi kullanıp da vadesi geçtiği halde henüz ödenmemiş, süresi uzatılmamış veya yeniden yapılandırılmamış kredileri kullananlar ile münferit veya karşılıklı verilen banka teminat mektupları, kabul kredileri ve avaller, taşınır ve taşınmaz rehni, ipotek, üst hakkı, intifa hakkı ve oturma hakkı gibi her türlü sınırlı aynî hak tesisine ilişkin sözleşmeden doğan haklar için Fon ve Hazine alacaklarına ilişkin tedbir, takip ve tahsil hükümleri bankalarınca uygulanır.

EK MADDE 6.- Temettü haric ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi Fona intikâl eden ve/veya bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izin ve yetkileri ilgili bakan, Bakanlar Kurulu veya Kurul tarafından kaldırılarak tasfiyeleri Fon eliyle yürütülen veya Fon tarafından tasfiye işlemleri başlatılan bankalarda 15/a maddesinde sayılan kişiler dışındaki üçüncü kişilerle yaptıkları sözleşmelere, bu sözleşmelerin karşılıklı edimleri içermeleri, edimler arasında orantısızlık bulunmaması, üçüncü kişilerin edimlerini yerine getirdiklerine dair düzenlenmiş usulüne uygun belgelerinin bulunması ve bu işlemlerin her türlü muvazaadan âri olduğunun bu kişiler tarafından ispatlanması hâlinde, Bankalar Kanununun 15, 15/a, 22, Ek-1 ve Ek-2 maddeleri uygulanmaz.

EK MADDE 7.- 14 üncü maddenin (3) numaralı fıkrasına göre Fona devredilen Bankalardan hâkim ortakları tarafından banka kaynaklarını kendi lehine kullanmadıkları için Fon tarafından Fona devirden önceki yönetimleri ibra edilen (sonradan ibrası kaldırılanlar hariç) banka hâkim ortakları ile yöneticileri için ceza ve hukuk davası açılmamış olanlar için Hazine alacağı davası açılmaz."

MADDE 32.- 4.1.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 30.7.2003 tarihli ve 4964 sayılı Kanunun 15 inci maddesi ile değişik 22 nci maddesinin (g) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (h) bendi eklenmiştir.

"h) 4353 sayılı Kanunun 22 nci ve 36 ncı maddeleri uyarınca Türk veya yabancı uyruklu avukatlardan hizmet alımları."

MADDE 33.- Bu Kanunun 24, 25 ve 27 nci maddeleriyle, 4389 sayılı Kanuna, bu Kanunun 31 inci maddesiyle eklenen ek 1, ek 2, ek 5, Geçici 1 ve Geçici 3 üncü maddelerinde yapılan düzenlemelerle ilgili olarak 31.7.2003 tarihli ve 4969 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin (4) numaralı fıkrası hükmü de uygulanır.

MADDE 34.- 4389 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin son fıkrasındaki; 14 üncü maddesinin (5) numaralı fıkrasının (a) bendinin (ac) alt bendindeki, (6) numaralı fıkrasının (b) ve (c) bentlerindeki; 15 inci maddesinin (3) numaralı fıkrasındaki "Kurulca" ibareleri "Fon Kurulunca" şeklinde; 14 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasının son paragrafındaki "Fondan" ibaresi "Kurumdan" şeklinde; 15 inci maddesinin (5) numaralı fıkrasının (b) bendindeki "Kurumun" ibaresi "Fonun" şeklinde; 17 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasındaki "Kurul" ibaresi "Fon Kurulu" şeklinde değiştirilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1.- Bu Kanunun yayımı tarihinden üç ay sonra bu Kanunun 25 inci maddesiyle Bankalar Kanununa eklenen 15/a ve 31 inci maddesiyle aynı Kanuna eklenen ek 1 ve ek 2 nci maddelerinde belirtilen geçersiz sözleşmeler kapsamındaki tüm taşınır ve taşınmazlara, her

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

türlü hak ve alacaklara ilişkin kullanma ve yararlanmaya devam edildiğinin tespiti hâlinde, bu mallar anılan maddelerde sayılan kişilerin kendi malları sayılır. Geçersiz sayılan sözleşme hükümleri gereğince üçüncü kişilerin elinde bulunan, bu maddede belirtilen her türlü mal, hak ve alacakların, lisans, marka ve ruhsat haklarının, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna veya Hazineye devrine mahkemece ayrıca karar verilir.

GEÇİCİ MADDE 2.- Bu Kanunun 19, 25 ve 29 uncu maddelerinde sayılan ceza ve hukuk davalarını kovuşturan, soruşturan ve yürüten Cumhuriyet savcılarını ile hâkimler bu işleri ivedilikle yürütürler ve görevleri süresince disiplin nedenleri hariç meşru mazeretleri ve istemleri olmadıkça üç yıl süre ile başka bir yere veya göreve atanamazlar. Görev süresi dolanlar tekrar atanabilirler.

GEÇİCİ MADDE 3.- Bu Kanunla, 4208 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (a) bendine (5) numaralı alt bentten sonra gelmek üzere eklenen (6) numaralı alt bendi, 4389 sayılı Bankalar Kanununun 9 uncu maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendine eklenen paragraf, 15 inci maddenin (7) numaralı fıkrasının (b) bendine eklenen paragraflar, (9) numaralı fıkrasının (c) bendinde yapılan değişiklik, 15 inci maddeye eklenen (10) numaralı fıkra, Bankalar Kanununa eklenen 15/a maddesi, 17/a maddesi ve Ek madde 2, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi Fona intikal eden ve/veya bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izin ve yetkileri ilgili bakan, Bakanlar Kurulu veya Kurul tarafından kaldırılarak tasfiyeleri Fon eliyle yürütülen veya Fon tarafından tasfiye işlemleri başlatılan bankalar hakkında uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 4.- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde 5 inci maddede öngörülen Fon Kurulunun üyeleri atanır. Bu atama yapılarak Fon Kurulunun üyeleri göreve başlayınca kadar 4389 sayılı Bankalar Kanununun 15 inci maddesinin (4) numaralı fıkrası uyarınca oluşturulan Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Yönetim Kurulunun görevi devam eder. Aynı maddede öngörülen Fon Yönetmeliği Fon Kurulu üyelerinin göreve başladığı tarihten itibaren en geç bir ay içinde hazırlanır. Yönetmeliğin hazırlanması Bankalar Kanunundaki hükümlere tâbidir. Bu Yönetmelik yayımlanmaya kadar eski Yönetmeliğin bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanmaya devam olunur.

İlk defa atanan Fon Kurulu üyelerinden başkan dışında, ikinci yılın sonunda kura sonucunda belirlenen iki üye ve dördüncü yılın sonunda, kalan üyelerden kura sonucunda belirlenecek iki üyenin yerine, 4389 sayılı Kanunda belirtilen hükümlere uygun olarak yeni üye ataması yapılır.

GEÇİCİ MADDE 5.- Bu Kanunun yayımı tarihinde kadrosu Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunda olan ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunda görevli bulunanlar Başkan tarafından görevlendirilebilir.

GEÇİCİ MADDE 6.- Fon Kurulu, göreve başladıktan itibaren dört aylık süre içinde daha önce 15 inci maddenin (3) numaralı fıkrası uyarınca yeniden itfa plânına bağlanan ve 30.1.2002 tarih ve 4743 sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun uyarınca finansal yeniden yapılandırma çerçeve anlaşmaları kapsamına giren tüm alacaklarla ilgili anlaşmalar ile protokolleri tahsil kabiliyeti ile diğer şartlar açısından hiçbir sınırlamaya tâbi olmaksızın yeniden gözden geçirir.

MADDE 35.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 36.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

